Mértékadó
Ingyenes melléklet • Kultúra, műsorújság

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXX. évf. 33. • (3964.)
2024. augusztus 18. • Ára 420 Ft

Milyen boldogok, Uram, akik házadban lakhatnak: magasztalhatnak téged örökkön örökké!
Zsolt 84,5

Hálával szőtték, hálával faragják

Rieger Tibor szobrászművésszel beszélgettünk a koronázási palástról és új alkotásáról

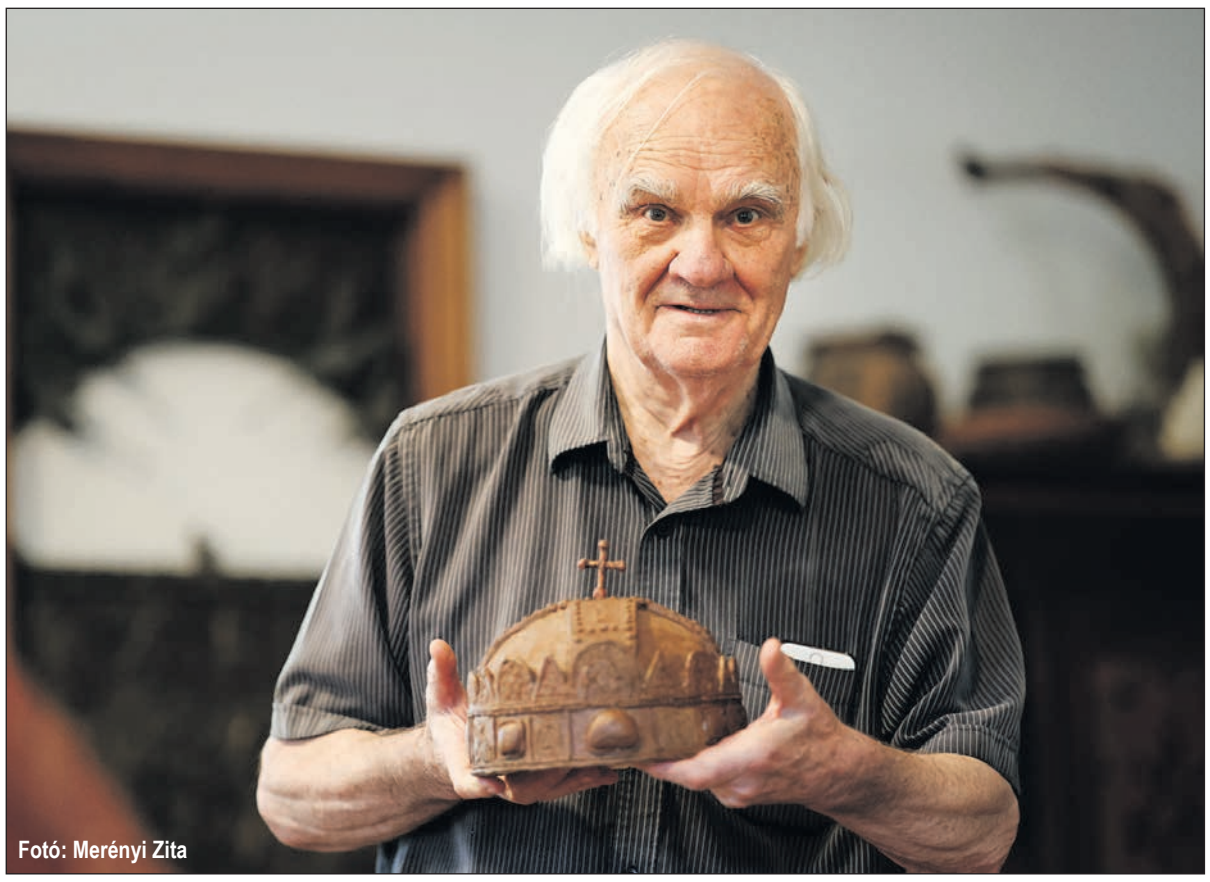
Fotó: Merényi Zita

Rieger Tibor Kossuth- és Pro Cultura Christana díjas szobrászművészt a műtermében kerestem fel, hogy megcsodáljam legújabb alkotásának majdnem kész viaszmintáját. Ismeretségünk a Máriaremetére és Fatimába készült Mindszenty-szobrokhoz kötődik, de ott voltam 2004-ben a balatonboglári Teleki-szobor avatásán is. Kiemelkedő művei közé tartozik a pannonhalmi apátsági templom millenniumi bronzkapuja és a mosonmagyaróvári* **Krisztus levétele a keresztről,** *ez a különleges '56-os emlékmű. Most készülő alkotása nem a koronázási palást bronz másolata lesz. Előzménye a budavári volt Mária Magdolna-templom szentélyében látható kiterített palástábrázolás, amely szintén az ő munkája. Az új mű annyira sokat jelent számára, hogy megrendelő nélkül, saját megtakarításából dolgozik rajta.

– Milyen a személyes Szent István-képe?

– A kort, amelyben élt, azt szoktam elképzelni. Beleélem magam, és mint egy mozit, úgy látom azt a nagyon izgalmas időszakot. Szent István életműve természetesen nem előzmény nélküli. Géza fejedelem is sokat tett az államalapításért és a kereszténység felvételéért, azzal együtt, hogy úgy érezte, „van ő akkora úr, hogy két istennek is szolgáljon". Szent István király elsősorban művelt emberként áll előttem. Szent is persze, de emberként egy nagy tudású, gondolatokkal teli, érzékeny, kontemplatív férfi. A nyugati kultúrára nagyon fogékony lehetett. Ennek tárgyi bizonyítékát éppen a koronázási palástban látom, ami eredeti formájában egy harang alakú, belebújós miseruha volt. Az ilyen liturgikus tárgyakon illett a donátort is megjeleníteni. A mi esetünkben a királyi pár – és köztük Szent Imre herceg – ábrázolása nem a kazula rangosabb előoldalán, hanem a hátsó rész alján, a cipő sarkánál jelenik meg. Pedig akkoriban egy szakrális királynak olyan tisztelete volt, hogy mindenki mélyen meghajolt előtte. Magának Szent Istvánnak kellett kérnie ezt a szokatlan elhelyezést, a vértanúképek sorában. Ezzel is jelezni akarta, hogy az uralkodói szerep mártíromság, mert az életét oda kell adnia, fel kell áldoznia a népeiért. A hatalom akkoriban egészen mást jelentett, mint napjainkban.

– Milyen lehetett ez a mélyen hívő és gondolkodó ember?

(Folytatás a 3. oldalon)

Megjelent!

Az Új Ember 2025-ös Kalendáriuma megvásárolható az Új Ember könyvesboltjában és a webbolton keresztül

ISSN 0133-1205
9 770133 120548 24033

Mindenekelőtt az evangéliumot hirdette

Búcsút vettek Gyulay Endre püspöktől

Gyászmisében búcsúztak Gyulay Endre nyugalmazott szeged-csanádi megyéspüspöktől augusztus 12-én a zsúfolásig megtelt szegedi dómban. Bel- és külhonból érkezett püspöktársak, paptestvérek, szerzetesek és hívek jelenlétében helyezték örök nyugalomra földi maradványait a dóm altemplomában. Kiss-Rigó László, a Szeged-Csanádi Egyházmegye megyéspüspöke mutatta be a szentmisét, Pápai Lajos nyugalmazott győri megyéspüspök homíliában búcsúzott püspöktestvérétől.

Az oltárasztal előtt állították fel a ravatalt. Cserkészek állták körbe a koporsót – rajta a püspöki és papi szolgálat jelvényei, középen az Eucharisztia kelyhe.

Kondé Lajos, a dóm plébánosa imára szólította az egybegyűlteket: „Egy szívvel-lélekkel búcsúzzunk, és kísérjük utolsó útjára Gyulay Endre nyugalmazott püspököt" – mondta.

A szentmise főcelebránsa Kiss-Rigó László, a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke volt, a szónok Pápai Lajos nyugalmazott győri megyéspüspök.

(Folytatás a 6. oldalon)

Isten vágyik a valóságunkra

Betánia Napok Veszprémben

A Betánia Napok a Nyolc Boldogság Katolikus Közösség lelki hétvégéje. Tagjai befogadják sajátos lelkiségükbe, spirituális gazdagságukba a lelkigyakorlat résztvevőit – a közösség laikus tagjait, barátait és az érdeklődőket –, hogy erősítsék ezáltal az Istennel való személyes kapcsolat megtapasztalását. Augusztus 2. és 4. között a Veszprémi Érseki Főiskolán látogattuk meg őket.

(Folytatás a 7. oldalon)

Papnak menni vagány dolog volt

Az aranymisés Blanckenstein Györggyel beszélgettünk

Blanckenstein Györgyöt, a Szentendrei Keresztelő Szent János Plébánia plébánosát ötven éve, 1974. június 21-én szentelték pappá. Ifjúsága meghatározó élménye a Regnum. Rengeteget foglalkozott gyerekekkel, de mivel úgy látta, hogy problémáik oka a családban keresendő, a Házas Hétvége mozgalom magyarországi alapítója lett egy házaspárral együtt. Szerteágazó életútjáról kérdeztük a plébánián, ahol már harminckét éve szolgál.

– A családból ketten is papok lettek. Mikor jelentkezett a hivatása?

– Hatan vagyunk testvérek, nagycsaládból jobban tud a szolgálatára hívni Isten. Miklós testvérem hivatása meglepetés volt mindannyiunk számára. Én már kisgyerekkoromban gondoltam arra, hogy pap leszek, a latin misszáléból miséztem otthon, a nagyapám tabernákulumot meg gyertyatartót is készített nekem. Ebben az életkorban még sokan szeretnének papok lenni, de aztán jön a kamaszkor és a lányok. Nekem is jött. Úgy látom, jó, ha az ember megküzd a papságáért, és dönt mellette. Sokan vannak, akik úgy jelentkeznek a szemináriumba, hogy igazából még nem határoztak a hivatásuk felől. Nekünk meg kellett hoznunk a döntést, mert ha akkor valaki kilépett a szemináriumból, az államhatalom megkereste, megpróbálta beépíteni, és lehetőségeket kínált fel neki besúgásért cserébe.

(Folytatás a 9. oldalon)

Olvassuk Lélekben a Szentírást!

Június 12-én a Szent Péter téren tartott általános kihallgatás keretében a Szentatya folytatta a két hete elkezdett új katekézissorozatát, melynek címe:* A Lélek és a Jegyes. A Szentlélek vezeti Isten népét Jézushoz, a mi reménységünkhöz. *Harmadik katekézisének témája a 2Pét 1,20–21 alapján: „Az egész Írást Isten sugalmazta" – Isten szeretetének megismerése Isten szavaiból.
Az alábbiakban Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok, Isten hozott benneteket!

Folytatjuk katekéziseinket a Szentlélekről, aki az Egyházat Krisztus, a mi reménységünk felé vezeti. Ő a vezető. Legutóbb a Léleknek a teremtésben kifejtett működését szemléltük; ma a kinyilatkoztatásban látjuk őt, melynek Isten által sugalmazott és hiteles tanúja a *Szentírás*. Szent Pálnak a *Timóteushoz írt második levele* ezt a kijelentést tartalmazza: „Az egész Írást Isten sugalmazta" (2Tim 3,16). Egy másik újszövetségi igehely pedig így szól: „A Szentlélektől vezetve szóltak Isten kezdeményezésére azok az emberek" (2Pét 1,21). Ez az *Írás* isteni sugalmazottságának a tana, az, amit hitcikkelyként vallunk meg a hitvallásban, amikor azt mondjuk, hogy a Szentlélek „szólt a próféták szavával". A *Biblia* isteni sugalmazottsága.

A Szentlélek, aki sugallta az *Írásokat*, egyben az is, aki magyarázza, örökké élővé és hathatóssá teszi őket. Inspirált *Írásokból* inspirálóvá teszi őket. „Az isteni írások […] Isten sugalmazására egyszer s mindenkorra vannak írásba foglalva, s változatlanul közvetítik magának Istennek az igéjét, s a prófétáknak és az apostoloknak a szavaiban a Szentlélek hangját szólaltatják meg" (*Dei Verbum*, 21). Ily módon a Szentlélek – az Egyházban – a feltámadt Jézus tevékenységét folytatja, aki húsvét után „megnyitotta a tanítványok értelmét, hogy megértsék az Írásokat" (vö. Lk 24,45).

Megtörténhet ugyanis, hogy egy bizonyos szentírási részt, melyet már sokszor olvastunk minden különösebb megérintődés nélkül, egy nap hívő, imádságos légkörben olvasunk, s akkor hirtelen megvilágosodik, megszólít bennünket, megvilágítja a megoldásra váró problémánkat, világossá teszi Isten ránk vonatkozó akaratát egy bizonyos helyzetben. Minek köszönhető ez a változás, ha nem a Szentlélek megvilágosító hatásának? Az *Írás* szavai a Lélek működésének következtében világossá válnak; s ezekben az esetekben kézenfekvővé válik, mennyire igaz a *Zsidóknak írt levélben* olvasható kijelentés: „Isten szava élő, átható és minden kétélű kardnál élesebb" (Zsid 4,12).

Testvéreim, az Egyház a *Szentírás* lelki olvasásából táplálkozik, vagyis a *Szentírást* sugalmazó Szentlélek vezetésével végzett olvasásból. Ennek középpontjában, mint egy mindent megvilágító világítótorony, Krisztus halálának és feltámadásának eseménye áll, mely beteljesíti az üdvösség tervét, megvalósítja az összes előképet és prófétiát, feltárja az összes rejtett titkot, és igazi értelmezési kulcsot kínál az egész *Biblia* olvasásához. Krisztus halála és feltámadása az a világítótorony, amely megvilágítja az egész *Bibliát*, és megvilágítja a mi életünket is. A *Jelenések könyve* mindezt azzal a képpel írja le, hogy a Bárány feltöri a „kívül-belül teleírt, de hét pecséttel lepecsételt" könyvnek, vagyis az *Ószövetségnek* a pecsétjeit (vö. Jel 5,1–9). Az Egyház, Krisztus menyasszonya, az *Írás* sugalmazott szövegének felhatalmazott értelmezője, az *Írás* hiteles hirdetésének közvetítője. Mivel az Egyház megkapta a Szentlelket – ezért értelmező –, „az igazság oszlopa és biztos alapja" (1Tim 3,15). Miért? Mert inspirált, a Szentlélek által az igazságban megtartott. Az Egyház feladata pedig az, hogy segítsen a hívőknek és az igazságot keresőknek helyesen értelmezni a bibliai szövegeket.

A lelki olvasás egyik módja az úgynevezett lectio divina, mely olyan kifejezés, amelynek talán nem tudjuk a jelentését. Az a lényege, hogy a napunk során időt szentelünk egy szentírási szakasz személyes, elmélkedő olvasásának. Ez nagyon fontos: mindennap szánjatok időt Isten igéjének hallgatására, a róla való elmélkedésre, a *Szentírás* egyik szakaszának elolvasására. Ehhez pedig azt javaslom, hogy mindig legyen nálatok egy kis méretű evangélium, vigyétek magatokkal a táskátokban, a zsebetekben… Így amikor utaztok, vagy amikor van egy kis szabad időtök, elővehetitek, és olvashattok belőle… Ez nagyon fontos az életben. Vegyétek kezetekbe az evangéliumot, és napközben olvassatok belőle egyszer, kétszer, amikor épp úgy adódik! De a *Szentírás* voltaképpeni lelki olvasása az a közös olvasás, amely a liturgiában, a misében történik. Ott látjuk, hogy az *Ószövetség* egy-egy eseménye vagy tanítása Krisztus evangéliumában megtalálja beteljesedését. A misező pap homíliájának, magyarázatának pedig segítenie kell abban, hogy Isten igéje a könyvből átkerüljön az életbe. De a homíliának ehhez rövidnek kell lennie: egy kép, egy gondolat, egy érzés. A homília nem lehet hosszabb nyolc percnél, mert ennyi idő után a figyelem lankad, az emberek elalszanak, és igazuk van. A homíliának ilyennek [rövidnek és megszólítónak] kell lennie. És ezt akarom mondani a papoknak, akik sokszor rengeteget beszélnek, és azt sem lehet érteni, miről beszélnek. Rövid homília: egy gondolat, egy érzés és egy útmutatás a cselekvésre nézve. Nem több nyolc percnél. Mert a homíliának segítenie kell abban, hogy Isten igéje a könyvből átkerüljön az életbe. És Isten sok szava között, melyet naponta hallunk a misében vagy az imaórák liturgiájában, mindig van egy, amely különösen nekünk szól. Valami, ami megérinti a szívünket. Ha megszívleljük, meg tudja világítani napunkat, vezetni tudja imádságunkat. Ne hagyjuk süket fülekre találni!

Egy olyan gondolattal fejezzük be ezt a katekézist, amely segíthet bennünket, hogy beleszeressünk Isten igéjébe. Mint bizonyos zeneműveknek, a *Szentírásnak* is van egy alaphangja, amely elejétől a végéig kíséri, és ez a hang Isten szeretete. „Az egész *Biblia* – jegyzi meg Szent Ágoston – nem tesz mást, mint Isten szeretetét beszéli el." Nagy Szent Gergely szerint pedig a *Szentírás* „a mindenható Isten levele teremtményéhez", mintegy a Vőlegény levele Jegyeséhez, és arra buzdít, hogy „tanuljuk meg felismerni Isten szívét Isten szavaiban". „E kinyilatkoztatással – mondja a II. Vatikáni Zsinat – a láthatatlan Isten szeretetének bőségéből mint barátaihoz szól az emberekhez, és társalog velük, hogy meghívja őket és befogadja saját közösségébe" (*Dei Verbum*, 2).

Kedves testvéreim, a *Biblia* olvasásával haladjatok előre! Ne feledkezzetek meg a kis méretű evangéliumról sem: hordjátok a táskátokban, zsebetekben, és a nap folyamán olvassatok el egy-egy szakaszt! Ez nagyon közel hozza majd hozzátok a Szentlelket, aki ott van Isten igéjében. A Szentlélek, aki az *Írásokat* sugalmazta, és most a *Szentírásból* szólongat bennünket, segítsen, hogy megragadjuk Istennek ezt a szeretetét az élet konkrét helyzeteiben! Köszönöm!

Fordította: Tőzsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

Megáldották Bözödújfalu újjáépített templomát

A Bözödi-tó partján augusztus 3-án felszentelték a kommunizmus idején elárasztott Bözödújfalu újjáépített templomát, az Összetartozás templomát. Bözödújfalu harminc évvel ezelőtt egy víztározó építése miatt került víz alá. A tóból még sokáig kimagasló templomtorony két évtizeden át a falurombolás jelképe volt, 2014-ben azután összeomlott. A templomot most közadakozásból építették újjá.

Az Összetartozás templomát Péter Arthur római katolikus főesperes, Kovács István unitárius püspök és Kató Béla református püspök áldotta meg. Bözödújfalu immár nemcsak a falurombolás, hanem a közösség kitartásának, összefogásának és újjászületésének jelképe is – mondta Kelemen Hunor, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnöke a kommunizmus idején elárasztott erdélyi település újjáépített templomának átadása alkalmával rendezett ünnepségen.

Kelemen Hunor szerint Bözödújfalu története figyelmeztetés az egész erdélyi magyar közösség számára. „Ha nem küzdünk a közös jövőnkért, ha nem vagyunk képesek harcolni azért, ami a miénk, az másnak nem fontos, és akkor összeomlunk, mint a vízmosta templom tornya" – szögezte le.

Úgy fogalmazott: az árvíz elleni védekezés csak ürügy volt a kommunisták számára, a Maros megyei települést elárasztó vízgyűjtő megépítésének igazi célja a hagyományos közösség megsemmisítése volt. „Fölszámolni a hagyományokat, fölszámolni a közösségi életformákat, és létrehozni a gyökértelen, semmihez sem kötődő új embert. Mennyire ismerősnek hangzik, nincs semmi új a nap alatt. Álruhába bújt 21. századi marxisták ugyanazt tennék velünk ma is" – jegyezte meg.

Kelemen Hunor szerint Bözödújfalu elüldözött, erőszakkal kitelepített közössége békében együtt élő, több felekezetű, igazi erdélyi közösség, amely nem törődött bele a pusztításba: a falu egykori lakói és leszármazottaik évről évre összegyűlnek augusztus első szombatján, s nemcsak emlékeznek, hanem immár építenek is. „Bözödújfalu megmutatta, hogy az épületeket el lehet pusztítani, de a lelket, a hitet, a közösséget nem. Bözödújfalu ezért ma nemcsak az értelmetlen, de előre megfontolt rombolás egyik szimbóluma, hanem mától a kitartás, az újjászületés és a mindent legyőző összefogás jelképe is" – zárta köszöntőjét az RMDSZ elnöke.

Kató Béla református püspök rámutatott: az újjáépített templom nem csupán a víz alá került falunak állít emléket: zarándokhelye minden erdélyi magyarnak, akinek az elmúlt évtizedekben vagy évszázadban kényszerből el kellett hagynia a szülőházát vagy a szülőhelyét, akitől elvették az ingatlanát. Lebontásra ítéltek utcákat, negyedeket, főtereket, „hogy eltöröljék mindazt az emléket, amely erre a vidékre jellemző volt egykoron".

Kovács István unitárius püspök arra figyelmeztetett, hogy a magyar közösségeket ma sokkal súlyosabb „elárasztás" és falurombolás veszélye fenyegeti, amely az „értékeiből és sarkából kifordult" nyugati világból jön. Ezért a székely falvak népének vigyáznia kell arra, hogy ne veszítse el a hitét, „lelki tornyait".

Bözödújfalu harminc évvel ezelőtt került víz alá, a vízből kimagasló templomtorony azonban még két évtizeden át a falurombolás jelképe maradt. A 2014-ben a tóba omlott templomot most közadakozásból építették újjá. A helyreállítást Csibi Attila Zoltán, a szomszédos Erdőszentgyörgy polgármestere kezdeményezte. Mint mondta: megválasztásakor ő a közigazgatásilag már nem létező Bözödújfalu polgármestere is lett, így nem hagyhatta, hogy az elárasztott település végképp eltűnjön szem elől. Kötelességének érezte, hogy maradandó emléket állítson az Erdőszentgyörgyön menedéket találó bözödújfalusiak szülőfalujának.

Az újjáépítés hírére Kanadától kezdve a Kárpát-medencén át Ausztráliáig mindenhonnan támogatást kaptak. Az Összetartozás templomának alapkövét a 2018-as falutalálkozó idején helyezték el. A helyszínen kifüggesztett táblán több mint ötszáz adományozó neve olvasható, de az építkezést sokan mások is támogatták téglajegyek vásárlásával. Az augusztus 3-ai ünnepségen elhangzott: Bözödújfalunak valamikor öt temploma volt; a most felszentelt Összetartozás temploma az egykori település valamennyi felekezetét képviseli. Az elpusztított falu emlékét idéző építmény az egykori, félig beomlott, romos templomot mintázza: a templomhajó nincs befedve, falain Bözödújfalu múltját bemutató kiállítás kap helyet. A toronysisak üvegből készült, távolról csak az látszik, hogy hiányoznak róla a cserepek.

*

Bözödújfalu Erdőszentgyörgytől öt kilométerre, a Küsmöd-patak partján helyezkedett el. Első okiratos említése 1566-ból származik. A falut Bözödről a Küsmöd-patak völgyébe települt családok alapították. Különlegességét az adta, hogy a katolikus, unitárius és ortodox felekezetek mellett székely szombatosok is éltek a településen.

Már a középkorban volt temploma, amely a bözödújfalusi Madonnáról volt híres. A korábbi, középkori helyett 1740-ben fatemplomot, majd 1784-ben kőtemplomot emeltek. A 17. századtól ez a település volt a szombatosok felekezetének egyik központja. Itt éltek az utolsó erdélyi szombatosok, amíg 1868-ban többségük zsidó hitre nem tért, megalakítva a Bözödújfalusi Zsidó Hitközséget. A közösség tagjai 1874-ben zsinagógát építettek.

A 20. század harmincas éveiben ötven-nyolcvan – ebből harminckét tisztán szombatos eredetű – családból álló buzgó ortodox zsidó hitközség működött a faluban. A közösség megmaradt tagjait koncentrációs táborban ölték meg a második világháborúban. A Bözödújfalusi-víztározó (Bözödi-tó) építése 1988-ban kezdődött, a gátépítés azonban már 1975-ben megindult, a falu kitelepítése 1985-ben kezdődött el. A településen 1910-ben még 679-en laktak, túlnyomórészt magyarok. 1992-ben 126 lakosa volt. 1994-re a falucska házai, két temploma és középületei víz alá kerültek, a település gyakorlatilag eltűnt, lakosai elköltöztek. A falu első világháborús emlékművét 1996-ban kiemelték a tóból, és áthelyezték egy magasabb pontra. A település emlékét egy falmaradványon elhelyezett márványtábla is őrzi.

Forrás és fotó: MTI; Romkat.ro

Hálával szőtték, hálával faragják

Rieger Tibor szobrászművésszel beszélgettünk a koronázási palástról és új alkotásáról

(Folytatás az 1. oldalról)

– Egyes történészek felfogásával szemben István nem volt reálpolitikus, még csak politikus sem. Hívő ember volt, és ez irányította határozott és elhivatott uralkodói tevékenységét. Isten előtt ő is egy szolgálattevőnek tekintette magát. Akkor is, amikor megvédte Magyarországot a német támadástól. Szellemiségében óriásnak, a mindennapokban nagyon alázatos embernek látom őt, aki máig ható nagy ajándék számunkra a magyar történelem hajnalán. Ezért hálaadásként készítem ezt a mostani munkát, ez lesz ráírva:

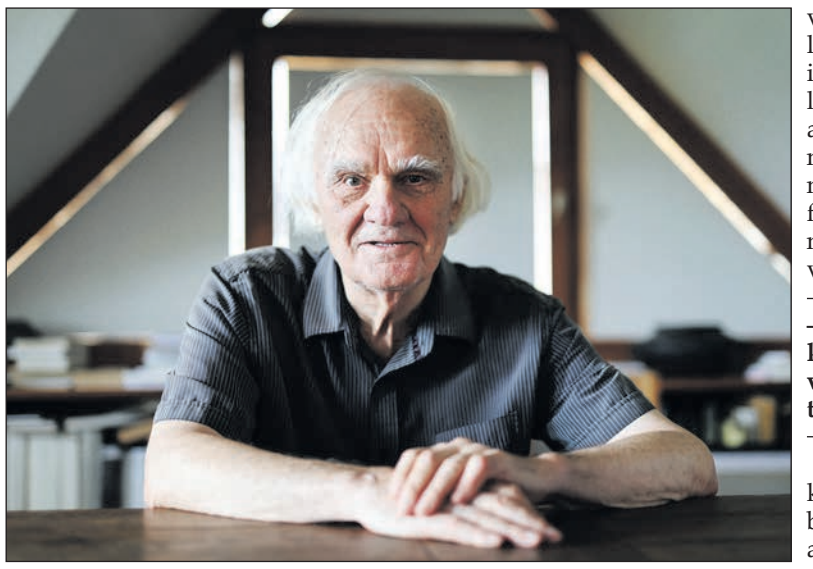

Hálát adva a mindenhatónak Szent Istvánért, Szent Lászlóért és minden nagy királyunkért! A magyar középkor hazánk történelmének legszebb része, minden gondjával, tragédiájával együtt. Annyi szép tett és siker kötődik ezekhez a királyainkhoz, akikért ma is hálát adhatunk! Ha valódi hit volna bennünk, mi is sokkal több mindenre lennénk képesek.

– Mi volt a mozgatórugója az akkori civilizációnak?

– Legkedvesebb korszakom a romanika. Nincs semmi tetszeni akarás az akkori művekben. Minden alkotás olyan, mint egy imádság, az Istenhez fordulás kőbe, fémbe vésett állomása. A szobrok sokszor olyan helyen vannak, hogy senki nem látta, csak az Isten, mégis gyönyörűen megfaragták őket. És volt ebben egy nagy közös cél, hogy közös erővel egy szellemi katedrálist építsenek. Egy irányban éltek, éreztek és gondolkodtak az emberek. Ez volt a korszellem. Azóta sok minden, így a közösség is jóval széthúzóbb lett, és az egymással szembeni viaskodás egyre erőszakosabb formákat öltött. Minden érték viszonylagossá vált, a legnagyobb műveket is meg lehet kérdőjelezni, és a legsilányabb alkotásoknak is vannak rajongóik. Ezért nem hiszek az öncélú fejlődésben és az Isten nélküli, hit nélküli civilizációban.

– Ez a hit és a középkor öröksége hogyan van jelen az Ön kortárs művészetében?

– Csodálom azt a kort, és annak fényében nagyon érzékelem a mai kor útkeresését és útvesztőit. A művészetben is, ahogy az élet minden területén. Ebben a krízishelyzetben a helyes utat keresi az ember. Merre menjünk? A trendek, a divatok engem nem vonzanak. Folytassuk a művészetet, vagy hagyjuk abba az egészet? A művészetben a történelmi tragédiák mellett mindig ott volt egy párhuzamos vonulat, egy virágfüzér. Ahogy Weöres Sándor mondja: „Hosszú a virágfüzér, / kéztől kézig ér, / valamennyi kézen át / kezdettől végig ér." *(Vonzás)* Most mintha ez elszakadt volna. Ezért sokáig azt kerestem, hogy hol szakadt el, hova kell visszanyúlni, és a középkorra leltem mint forráspontra. A koronázási palástban pedig megtaláltam ezt a hiányzó tartalmat. Ez is egy Istenhez fordulás, aminek a célja nem a másoknak való tetszés. Szeretnék én is így hinni, ilyen természetesen, ilyen magától értetődően. Alapvetően nem vagyok hiszékeny, inkább tamáskodó alkat, de az igazság keresése mindig nagyon vonzott és érdekelt. A végső nagy igazság is, az a feltárulkozás, amire minden ember szeretne eljutni.

– Miért kell egy meglévő műalkotásból másikat csinálni? Mi a különbség az Ön által készített palást és a koronázási palást között?

– Ez nem egy másolat, a másolásnak nincs is értelme. Inkább olyan, mint egy zenei átirat. Egy másik műfajban másként fog megszólalni. Bronzból elkészítve sokkal plasztikusabb, előtűnnek a részletek, és ezáltal befogadhatóbb a teljes melódia. Világosabbá, érthetőbbé akartam tenni az eredeti művet. Egyáltalán nem érdekel, hogy ez mennyire művészet, de hogy kulturális tett, abban bízom és biztos is vagyok. Egy műalkotás lényege pedig szerintem éppen ez. Kis gimnazistaként láttam először a pannonhalmi másolatot, de nem volt rám különösebb hatással. A Nemzeti Múzeumban az igazi már felkeltette az érdeklődésemet, de abban a megvilágításban nem sokat láthattam belőle. Egy album volt az, amelynek a palástról készült részletfotói nagyon megérintettek. Sokáig nem igazodtam ki rajtuk, nem értettem. De addig nem nyugodtam, ameddig fel nem fedeztem; és végül beleszerettem. A mai napig vannak kérdéseim egy-egy részlet vonatkozásában.

> *A Szent Korona a trónuson élethű nagyságú. A palást hullámzása veszi körül, hogy olyan legyen, mint egy szent fészek... A palást felső része már kezd rásimulni a trónszékre: Isten Bárányа, Szűz Mária, a próféták és az angyali karok*

– Most fedezzük fel együtt, nézzük meg közelebbről!

– Másfeles nagyításban készítem, egy trónszékre terítve, mert köztéren a nagy tér elnyeli a formákat. Ez nagyobb méltóságot sugall. Úgy néz ki, mintha csak úgy ráterítettük volna a trónra, de ahhoz, hogy ezt a természetes hatást keltse, mindenhol nagyon gondosan meg kellett tervezni az esését. A Szent Korona a trónuson élethű nagyságú. A palást hullámzása veszi körül, hogy olyan legyen, mint egy szent fészek. Ha a korona is nagyobb lett volna, akkor érzékelhetővé váltak volna a palást széleinek történelmi rövidülései. A fő nézetet a két nagy Krisztus-ábrázolás uralja. A vértanúk fölött a mennyei Jeruzsálem ábrázolása kapja a legnagyobb hangsúlyt, a tizenkét kapuban a tizenkét apostollal. A díszes tornyok között hétköznapi emberek és jelenetek sorjáznak, ők védik és belakják ezt a várost. Az egyik a cipőjét húzza, a másik ételt vagy áldozati ajándékokat cipel, a harmadik törökülésben elmélkedik. Érdekes, ahogy az égi és a földi világ összeolvad ebben a körkörös ábrázolásban, számomra is megfejtésre váró további részletekkel. Ennek a spirituális tapasztalatnak, egységélménynek hatalmas kultúrtörténete van.

A palást felső része már kezd rásimulni a trónszékre: Isten Bárányа, Szűz Mária, a próféták és az angyali karok. A próféták között két rejtőzködő Krisztus-ábrázolás is fennmaradt, mindkettőnek nagyon hasonló a felirata: Alfa és Ómega, illetve latinul a Kezdet és a Vég. Ez nagyon fontos volt abban a korban, a mi Szent Istvánunk számára is. A kontemplatív gondolkodásnak ez lényegi kérdése, mert nemcsak időjelző fogalmak ezek, hanem a létezés határai vagy inkább távlatai, az abszolút teljesség szinonimái. Ezért olyan titokzatos a palást legfelső szférája.

– Akkor tehát milyen jelentése van az eredeti és az Ön koronázó palástjának?

– A *kazula* szó sátrat, házacskát is jelent. Ez egy isteni sátor, amely alatt léteznünk kell, és amely alatt a létezésünk önmagán túlmutató értelmet nyer. Ahol védelemre és szeretetre találunk. Amit a jelen bizonytalanságai között jó észrevenni, és érdemes mélyrehatóan szemlélni is.

(Rieger Tibor most készülő grandiózus alkotásának még nincs felállítási helye. Biztos vagyok abban, hogy jövő tavaszra, mire a mű elkészül, ez is körvonalazódik majd.)

Kovács Gergely
Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

Így tanított…

Jn 6,51–58

Sokféle pedagógiai módszer létezik, a hagyományosaktól kezdve a legmodernebbekig, legyen szó poroszos módszerről, monologikus tanári közlésről, megbeszélésről, vitáról, szemléltetésről, ismételt gyakoroltatásról, helyes és helytelen modellek ismertetéséről vagy a legújabban divatos PowerPoint appban létrehozott számítógépes prezentációról. Érvek és ellenérvek feszülnek egymásnak: vajon hogyan lehet a leghatásosabban tanítani? Minden tanár, szülő és diák álma egy olyan iskola, ahol a gyerekek kényelmesen tanulhatnak, a tanárok pedig kényelmesen taníthatnak, ahol minden a legideálisabb körülmények között zajlik. Ha a tisztelt olvasók közül valaki ismer ilyen intézményt, feltétlenül jelezze felém, mert jómagam még nem találkoztam ilyennel… Valami gond, hiányosság, probléma mindig adódik.

A mostani hétvégi sorozatos evangéliumok figyelmes hallgatásával Jézus Krisztus különleges iskolájába iratkozhatunk be. Persze kifogásokkal itt is lehet élni. A nyári hőség nem teszi mindig kényelmessé a tanulásunkat, nem mindig könnyű diáknak lenni, de higgyük el, megéri részt venni ezen a kurzuson.

Mintha ugyanazon mondatokat hallanánk heteken keresztül, és ebben van némi igazság, de ne felejtsük el: ismétlés a tudás anyja! Sokszor unalmasnak tűnik az ismételgetés, pedig nagyon hasznos pedagógiai módszer, a gyermekekhez talán a legközelebb álló. Hány kisgyermek szájából hangzik el: „Még egyszer, légy szíves, még egyszer!” És a nagyinak újra el kell mondani ugyanazt az esti mesét, amit már számtalanszor hallott a kis unoka. Napokon keresztül ugyanaz, mégis de jó hallgatni…

A Mester a legfontosabb kifejezéseket ismételgetve a leglényegesebb tanítását adja át, ami életünk csúcsáról és forrásáról szól, hogy ebből táplálkozva elnyerjük az örök életet. A jézusi tanítás János evangéliuma hatodik fejezetének befejezéséhez közeledve már a végkifejlet felé halad. Az évközi huszadik vasárnapon felolvasott szakaszban öt alkalommal is elhangzik a kenyér szó, de mindegyik esetben már a természetfeletti értelemben.

> *A nagyinak újra el kell mondani ugyanazt az esti mesét, amit már számtalanszor hallott a kis unoka. Napokon keresztül ugyanaz, mégis de jó hallgatni…*

Természetes módon gondolkodni normális, természetellenes módon gondolkodni – mint ahogyan egyre többen teszik – abnormális. De elkezdeni természetfeletti módon értelmezni az elhangzottakat, az teljesen új távlatok megnyílásával jár együtt. Jézus így tanít, ezzel a módszerrel. Olyan diákokat keres, akik nyitottak erre. Olyan tanulókat, akik csodálkozni tudnak a csodákon. Csodálkozni, és nem megmagyarázni, megvitatni, megkérdőjelezni, ízekre szedni…

Akik ezzel a számonkérő, fennhéjázó és gőgös lelkülettel ülnek be a jézusi iskolapadba, előbb-utóbb kibuknak. Tanítani csak azt lehet, aki hagyja. Hagyjuk! Hogy életünk legyen, és bőségben legyen.

Fekete Szabolcs Benedek püspök

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Esküvő: asztalközösség Krisztussal

Az egyházi esküvőt általában lakodalom követi. Ünnepi étkezés ez: főasztallal és ültetési renddel, nyitó imádsággal és pohárköszöntővel, a fogások előre megtervezett koreográfiájával és felszolgálással. A vendégek úgy helyezkednek el, hogy lehetőleg mindenki lássa az új férjet és feleséget, akik ettől a naptól fogva asztalközösségre lépnek egymással. Egymásra találásuk öröme átjár minden jelenlévőt.

A *Szentírás* gyakran használja a lakoma képét arra, hogy Isten emberszeretetét és üdvözítő tervét kifejezze. Isten bölcsessége úgy jelenik meg az *Ószövetségben*, mint gondos házigazda, aki megteríti asztalát, és finom bort kever azoknak, akik hallgatnak rá. A próféták látomása szerint Isten a végső időkben nagy lakomát rendez minden nép számára. Jézus úgy tanít Isten országáról, mint menyegzős lakomáról, amire a násznép ünnepi érzéseivel és felkészültségével, virrasztva várjuk haza a vőlegényt. A *Jelenések könyve* a Bárány lakomájaként írja le Isten és az üdvözültek örök boldogságát – ezt idézzük áldozás előtt minden szentmisében.

A lakodalmi asztal bősége és túláradó öröme megsejtet valamit abból, amilyen túlcsorduló és gondoskodó szeretettel tekint ránk Isten. Az esküvő az ifjú pár számára ugyanakkor még érzékletesebben hozza közel Isten emberszeretetét.

Az efezusi levél szavai szerint: „Aki szereti a feleségét, az önmagát szereti, mert a maga testét soha senki nem gyűlölte, hanem táplálja és gondozza, ahogyan Krisztus is az Egyházat, minthogy tagjai vagyunk testének. A férfi ezért elhagyja apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és ketten egy testté lesznek. Nagy titok ez. Én Krisztusra és az Egyházra alkalmazom.” (Ef 5,28–32)

A pusztában vándorló népet az Úr mannával táplálta. A keresztényeknek Jézus az élet kenyere. Nem pusztán étel, hanem az ő az, aki elkísér, táplál és gondoskodik rólunk. Hasonlóképpen a keresztény házasságban kapunk egy személyt, akiben megtestesül Isten felénk forduló szeretete, aki az ígéret földjére, az örök életre kell hogy elvezesse egész családját.

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Szent István király

Augusztus 20.

A magyar törzsek fejedelmei között Géza hatalmi pozíciót vívott ki magának. Elsősorban politikai megfontolásokból nyugat felé fordult, és megnyitotta a kereszténységnek az ország kapuit, beengedte az országba Pilgrim passaui püspök követeit. A bajor papok egyike keresztelte meg őt, majd 973-ban vagy 974-ben fiát is, Vajkot, aki az István nevet kapta. Az országban azonban még túlsúlyban volt a pogányság, amely keveredett a kereszténységgel.

Géza, hogy nyugati kereszténységet, ezzel együtt az ország Európához tartozását biztosítsa, illetve házának hatalmát megszilárdítsa, kizárta az öklésből Koppányt, aki a régi szeniorátus szokásjog alapján követte volna őt a trónon. Így Istvánnak apja halála után véres csatát kellett vívnia az ellene fölkelt törzsfőkkel. A Veszprém melletti győzelem és Koppány halála Istvánt legfőbb belső ellenségétől, az országot pedig a pogánysághoz való visszatérésétől szabadította meg. A Konstantinápolyban megkeresztelt Gyula és Ajtony leverése pedig a Bizánchoz való csatlakozás tervét hiúsította meg. István megszerezte magának a Tiszán és Dunán túli területeket, valamint Erdélyt is.

Diplomáciai és politikai érzéke korának legnagyobb államférfijává avatta. Politikai, vallási és társadalmi szempontból tulajdonképpen ő teremtette meg Magyarországot. A magyarságnak négy különböző szomszédos kultúra – a török-mohamedán kelet, a görög-szláv a Balkán, a latin-német nyugat és a pogány-szláv észak – ostromló befolyásával és ellentmondásaival kellett küzdelmet folytatnia. Magyarország a keresztény Nyugat előretolt bástyája lett a közeledő mongol és török veszéllyel szemben.

István szerzetes papokat hívott Bajorországból, Csehországból, Olaszországból (bencéseket, kiváltképpen a clunyi reform követőit), Dél-Magyarországra pedig a görög bazilita rend férfi és női tagjait. Szent Márton hegyén (Pannonhalmán) apátságot alapított, amely szellemi központtá lett. Emellett még számos kolostort, illetve egyházmegyét létesített. Elrendelte minden tíz falu számára a templom építését.

Egyik fő munkatársa, Asztrik pannonhalmi apát, aki 993-ban Prágából érkezett Magyarországra, kereste fel a nevében II. Szilveszter pápát, hogy uralkodói jogai megerősítését kérje. Istvánt az ezredik év karácsonyán kenték föl és koronázták meg Esztergomban. A pápától kapott előjogra támaszkodva birodalmának szilárd egyházi szervezetet adott.

Imre fiát 1031-ben egy vadászat alkalmával vadkan sebezte halálra. Másik gyermeke már korábban meghalt, így nem maradt közvetlen örököse. Pétert, Velencében élő nővérének fiát tette utódjává. István közel hetvenéves korában, negyvenkét évi uralkodás után halt meg Mária mennybevitelének napján. Halála előtt Szűz Mária oltalmába ajánlotta az országot.

L.K.

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (33.)

Szent István királyt egyetemesen tiszteli magyar nemzetünk. Az Egyházban pedig a szentté avatása óta szentként ünnepeljük. Ugyanis – mint ismeretes – 1038-as halálát követően 1083. augusztus 20-án a magyar püspökök és főpapok jelenlétében pápai jóváhagyással oltárra emelte Szent László király, s ezzel megtörtént a szentté avatása. A magyar Egyházban – a Római Katolikus Egyházban és a Görögkatolikus Egyházban egyformán – ezen a napon ünnepeljük, bár a világegyház 16-án emlékezik meg róla.

Magyar Görögkatolikus Egyházunkban az első, apostoli királyunk tiszteletére készített liturgikus szövegek hosszabb-rövidebb változatban már a legelső nyomtatott énekes- és imádságoskönyvekben megjelentek. Ezek évszázadokon keresztül uralták az ünnepet. 2000-ben azonban elkészült e liturgikus szövegeknek egy másik változata is. Arra az alkalomra íródtak, hogy a Görög Ortodox Egyház is elismerte szentnek első királyunkat, és felvette a liturgikus naptárába. Az ünnepi énekek, imádságok, himnuszok közül most a fő énekre, a tropárra irányítjuk rá a figyelmet, összehasonlítva a hagyományos és az új szöveget.

A régebbi szöveg hosszabb, és kiterjedtebben öleli át Szent István életét és munkálkodását, míg az újabb elsősorban az uralkodását emeli ki, valamint az istendicsőítésre összpontosít.

Az első szöveg „Krisztusnak hű apostolaként” szólítja meg királyunkat. Ezzel támasztja alá, hogy István király egyházszervezőként apostoli munkát végzett, valamint azt, hogy „apostoli királynak” nevezhetjük őt. Majd azzal folytatódik ez a tropár, hogy „az igaz keresztény hitet” szívébe fogadta István. Ebből fakadóan lehetett példás életű, könyörületes és alázatos. S itt belép az újabb tropár párhuzamos gondolata: „szelíd, jámbor és jóságos uralkodónak” bizonyult Szent István, mert királyi jogarát Istennek ajánlotta. Majd így folytatódik: „Magyarország népét a kereszt fegyvere alá vetve” uralkodott. A régi tropár tapintatosabban fogalmaz: „a Szentháromságban egy élő Isten imádására” tanította a magyar népet, „a hamis vallást” legyőzte”, Krisztusnak templomokat épített. Majd összefoglalásként így szól: „a Boldogságos Szűz védelmébe ajánlva hazánkat, annak létezését örök időkre” elrendezte István király. Az újabb szöveg viszont az Isten dicsőítése előtt újra a szentre összpontosít. Elmondja, hogy Szent István „dicsőségesen az angyalokkal diadalt” ül a mennyekben. Ezek után az első hangú tropárra jellemző hármas istendicsőítéssel zárul a himnusz: „Dicsőség Krisztusnak, aki téged kiválasztott, dicsőség annak, ki néked erőt adott, dicsőség annak, ki téged olajkenettel titokzatosan fölkent.” Ezzel a „modern ortodox” himnuszköltő – akiről tudjuk, hogy Kirillosz Kojerákisz, az ankarathoszi szent monostor egyik testvére – krisztocentrikusan összegzi költeményét. (Egyébként az ő tollából származik a teljes liturgikus nap összes istentiszteletének valamennyi liturgikus szövege, s azokat Bartholomeosz ökumenikus pátriárka hagyta jóvá 2000-ben.)

Ezzel a fő énekünkkel is méltóképpen tiszteljük első szent királyunkat.

Ivancsó István

A hét liturgiája

B év

AUGUSZTUS 18., ÉVKÖZI 20. VASÁRNAP – (Eudes Szent János áldozópap, Ilona, Rajnald) – Péld 9,1-6 *(Az örök isteni Bölcsesség jelképes étellel és itallal várja meghívott vendégeit.)* – Ef 5,15-20 *(Értsétek meg az Úr akaratát!)* – Jn 6,51-58 *(Az én testem valóban étel, az én vérem valóban ital.)* – **Zsolozsma:** IV. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – ÉE 591, Ho 227 – ÉE 143, Ho 114 – ÉE 596, Ho 293 – ÉE 258.

AUGUSZTUS 19., HÉTFŐ – Szent Bernát apát és egyháztanító emléknapja (Huba) – Ez 24,15-24 – Mt 19,16-22.

AUGUSZTUS 20., KEDD – SZENT ISTVÁN KIRÁLY, MAGYARORSZÁG FŐVÉDŐSZENTJE FŐÜNNEPE (Vajk, Sámuel, Stefánia) – Péld 4,10-15.18-27 *(Szent István király példája az igaz utat mutatja.)* – Ef 4,17-24 *(Öltsétek magatokra az új embert, aki Istenhez hasonló!)* – Mt 7,24-29 *(Az okos ember a házát sziklára építette.)* – **Énekrend:** Ho 295 – ÉE 646, Ho 296 – ÉE 290, Ho 293 – ÉE 600, Ho 306 – ÉE 366.

AUGUSZTUS 21., SZERDA – Szent X. Piusz pápa emléknapja (Grácia, Hajna) – Ez 34,1-11 – Mt 20,1-16a.

AUGUSZTUS 22., CSÜTÖRTÖK – Boldogságos Szűz Mária királynő emléknapja (Boglárka, Menyhért) – Ez 36,23-28 – Mt 22,1-14.

AUGUSZTUS 23., PÉNTEK – *Limai Szent Róza szűz emléknapja* (Rózsa, Bence) – Ez 37,1-14 – Mt 22,34-40.

AUGUSZTUS 24., SZOMBAT – SZENT BERTALAN APOSTOL ÜNNEPE (Aliz, Detre) – Jel 21,9b-14 – Jn 1,45-51.

AUGUSZTUS 25., ÉVKÖZI 21. VASÁRNAP (Szent Lajos, Kalazanci Szent József áldozópap, Patrícia) – Józs 24,1-2a 15-17.18b *(A választott nép megígéri, hogy az Úr lesz az Istene, és mindig őt fogja szolgálni.)* – Ef 5,21-32 *(A házastársak látható egysége nagy titok: az apostol Krisztusra és az Egyházra vonatkoztatja.)* – Jn 6,60-69 *(Uram, kihez menjünk? Az örök élet igéi nálad vannak!)* – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 222 – ÉE 591, Ho 222 – ÉE 144, Ho 109 – ÉE 596, Ho 150 – ÉE 200.

„Valami vonzott fel a hegyre”

Korzenszky Richárd OSB a papi jubileumok ünnepén

A Pannonhalmi Főapátság szerzetesközössége az augusztus 3-i szentmisén pappá szentelésük jubileumán a gyémántmisés Pintér Ambrus és Korzenszky Richárd bencés szerzetesért, valamint az ezüstmisés Gáspár Adalbertért imádkozott a Szent Márton-bazilikában.

„Hálát adunk szerzetesi elköteleződésetekért, amelyben a papi szolgálatra való felkészülést és a szolgálat évtizedeit vállaltátok, vállaljátok ma is. Hálát adunk a Krisztushoz való szoros kötődésetekért és azért a példáért, amelyet papként közösségeink és a rátok bízottak előtt felmutattok” – mondta Hortobágyi T. Cirill főapát a liturgián.

A bencés közösség minden évben augusztus első napjaiban „családi” ünnepeket ül. Augusztus 3-án, szombaton papi jubileumok ünneplésére gyűltek össze. Ambrus atyát és Richárd atyát 60 éve, 1964. május 23-án, Adalbert atyát pedig 25 éve, 1999. augusztus 15-én szentelték pappá.

A szentmisén a gyémántmisés Korzenszky Richárd nyugalmazott tihanyi perjel mondott szentbeszédet. Homíliájában felidézte első találkozását szerzetestestvérével, Pintér Ambrus atyával, akivel együtt ünnepelte gyémántmiséjét. „Hatvanöt évvel ezelőtt, július 27-én találkoztunk először Ambrus atyával, aki akkor még Jocó volt, én pedig Miklós – megálltunk az útkereszteződésben, mert a fölfelé vezető út akkor is izzasztó volt. Kezet fogtunk. Nem tudtuk, mi vár ránk, de valami vonzott mindkettőnket föl, a hegyre” – fogalmazott.

Korzenszky Richárd homíliájában rámutatott: Mindenkinek az élete titkokkal van tele. Visszatekintve sok mindent meg tudunk magyarázni. De nincs ember, aki képes lenne arra, hogy kiszámítsa a jövőt.Titok a hivatás. Visszanézve az életünkre, tudunk magyarázatokat keresni – néha még találunk is. Megszámlálhatatlan élményben van része mindenkinek, amíg eléri azt, amit felnőttkornak nevezhetünk. Családi háttér, iskola, barátok, környezet: mind-mind valamiképpen hozzájárul ahhoz, hogy meghozzam a döntést, melyik útra lépek.

Hatvanöt évvel ezelőtt, július 27-én találkoztunk először Ambrus atyával, s befogadott bennünket egy közösség, mi pedig belenőttünk. Nagyzásnak tűnhet, de valóság: történelmi időknek voltunk tanúi. Megtapasztalhattuk, hogy az igazság képviselete nem is olyan egyszerű. A folyosó másik részén, amelyet ideiglenes fal választott el tőlünk, igazi hősök éltek. Akkor csak sejtettünk, ma már világosan tudjuk. Börtönviselt szerzetesek, elzárva a világtól. Olyan emberek, akik tudtak és mertek szólni, akár alkalmas, akár alkalmatlan. Olyanok voltak, mint János, a Keresztelő. Rendíthetetlenül ragaszkodtak az igazsághoz. Krisztus útját készítették elő egy Istent ismerni nem akaró embertelen világban.

Mi lesz a mi sorsunk? Hol fogunk tudni helytállni, és hogyan? Képesek leszünk-e megfelelni a ránk váró kihívásoknak?

Hatvanöt évvel ezelőtt kezdődött. Vagy talán – de erről nem tudtam – még korábban. Olyan légkörben nőttem föl, ahol megtapasztalhattam a bizalmat. Egész életemre elkísért ez az élmény – folytatta Korzenszky Richárd.

1964. május 23-án Kisberk Imre püspök úr pappá szentelt négyünket a pannonhalmi bazilikában. Egyik társunk már nem él. Másikat a nem könnyű körülmények kisodorták a közösségből és a szolgálatból. Ketten maradtunk.

S, hogy mi volt ez a hat évtized szerzetespapság? Nem lehet elmondani. Kihívások, erőpróbák sorozata. Küzdelmek önmagunkkal, birkózás a körülményekkel. Megtapasztalása számtalan csodának. Annak, hogy bencés szerzetespapként eszköz lehettünk az Isten kezében. Foglalkoztunk diákokkal: sok száz diákkal és szüleikkel találkoztunk. Közben temettünk, eskettünk, kereszteltünk, vigasztaltunk, osztályzatokkal próbáltuk mérni a mérhetetlent. Összeütköztünk, kibékültünk, továbbmentünk, s talán bölcsebbé is váltunk. Egyre közelebb kerültünk az evangéliumok üzenetéhez. Ott voltunk az élet forrásánál. Megtapasztaltuk gyengeségeinket, esendőségünket. Ugyanakkor számtalan jelzést kaptunk, hogy a munkánk nem volt hiábavaló. S akkor rádöbbentünk, újra és újra – és ez a rádöbbenés valóság ma is: nem mi változtattunk meg életeket, hanem ott lehettünk, amikor az Isten kegyelme életeket alakított át. Az is világossá vált előttünk, hogy bár nagyon fontos a tudás, a tapasztalást, az élményt nem pótolja a legbölcsebb könyv sem.

Nem tudtuk, hogy mit vállaltunk, de követtünk egy hívó szót. Gyöngeségünkben erőt kaptunk. Nem mi harcoltuk ki, ajándékba kaptuk, ami velünk és körülöttünk történt. Visszanézve – immár nem félutamból, hanem közeledve az út végéhez, mert már esteledik –, nem mondhatok mást, mint azt, hogy „Köszönöm, köszönöm, köszönöm.”

Köszönet az Úrnak mindenért. A családi háttérért. A megtartó szerzetesi közösségért. A számtalanszor megtapasztalt segítségért. A megélt, ajándékba kapott csodákért. A ránk bízott fiatalokért, akik közül sokan már a nagyszülői korban vannak. A hívekért, akiket szolgálhattunk. Hogy minden esendőségünk ellenére támasza lehettünk sokaknak. Nem a magunk erejéből, hanem abból az erőből, amit a pappá szentelés kegyelme által kaptunk.

Mindennap újra kellett kezdenem. És újra és újra megtapasztalhattam, hogy aki szolgálatára meghívott, velem volt mindig az úton. Aki arra hívott, hogy hirdessem az ő igazságait, akár alkalmas, akár alkalmatlan. Mert nincs üdvösség senki másban.

S, kérdezhetjük, mi van még hátra. Nem tudhatjuk. De meggyőződéssel vallom és valljuk, hogy amíg a Gazda akarja, hirdetnünk kell, miként János, a Keresztelő tette ott a Jordán gázlójánál, ahol Jézus is bemerítkezett: Eddig, és ne tovább! Nem szabad együtt úsznunk az árral!

Olyan ajándékot kaptunk és közvetíthettünk, amely fölötte van minden mulandó kincsnek. Az Élet Igéjét kaptuk és adhattuk és adhatjuk tovább. Hála neked, Urunk, hála legyen! - zárta a beszédét Korzenszky Richárd OSB.

Forrás és fotó:
Pannonhalmi Főapátság

„Fogadj el engem, Istenem!”

Beöltözést és fogadalomtételt ünnepeltek Pannonhalmán

Urunk színeváltozásának ünnepe a bencés hagyományban az elköteleződés napja. Augusztus 6-án a pannonhalmi Szent Márton-bazilikában Hortobágyi T. Cirill főapát és a közösség jelenlétében, konventmise keretében ünnepélyes örökfogadalmat tett Rajta Emmánuel testvér, elkötelezve magát Istennek. A reggeli laudes keretében beöltözött Gellért Csaba, Metód testvér, megkezdve noviciátusát. A vesperásban az ünnepélyes fogadalom szerinti jubilánsok – Lukács atya, Cirill főapát és Pál atya – megújították fogadalmukat, és a közösség Isten áldását kérte rájuk.

A szerzetesi képzés második – egy éven át tartó – szakasza a beöltözéssel veszi kezdetét. A jelölt ekkor kapja meg a szerzetesruhát és új nevét a közösségben. A novícius feladata, hogy a bencés életmódot megtapasztalva, a *Szentírást* kitartóan olvasva és minden vágyakozásával Isten felé fordulva tisztázza, valóban a szerzeteséletre van-e hivatása. Idén augusztus 6-án Gellért Csaba öltözött be, aki Hortobágyi T. Cirill főapáttól a Metód nevet kapta.

A zsolozsmán Gérecz Imre magiszter beszédében hangsúlyozta: a szerzetesi élet kezdete, a noviciátus éve „ingerekben szegény, mégis egész életre meghatározó élmények, megélések ideje”. Metód testvérhez fordulva így fogalmazott: „Rád is hosszú út vár, mert Isten maga szeretne találkozni veled, megmutatni neked önmagát, és szólni hozzád.”

Metód testvér a most megkezdett noviciátus után, hivatásában megerősödve, egyszerű fogadalommal köteleződhet el a bencés közösségben. Ezen időszak után pedig, ha szándékát jól megfontolta, a közösség és az apát támogatásával ünnepélyes fogadalmat tehet, azaz örök életre elköteleződhet, ahogyan a mostani ünnepen, a konventmisében Rajta Emmánuel testvér tette.

Hortobágyi T. Cirill főapát a konventmisén elhangzott szentbeszédében hangsúlyozta: „Ami most Emmánuel testvér örökfogadalmakor itt történik, az kizárólag a hitről szól. Az Istenbe vetett bizodalmas, reménykedő, állhatatos hitről. A hit nem egy vallási tanrendszer elfogadása, nem erkölcsi alapelvek hangoztatása, nem jól fésült és illemtudó élet, hanem a szívünkből feltörő hatalmas igen egy közösségre, egy helyre, egy életformára, az istenkapcsolatra, igen magára Istenre.”

A modern élet egyik legfontosabb jellemzője a mobilitás. A mi szerzetesi mobilitásunk egy belső út, a kérdések és válaszok útja, a hit belső útja, amely nem elégszik meg jól érthető, leegyszerűsítő, ideologikus válaszokkal, hanem folyamatosan árnyaltabb válaszok után kutat. Isten országa hétköznapjaink szokásos keretei között épül, a kínszenvedés és a dicsőség tapasztalata által bontakozik ki bennünk a kitartásban, az állhatatosságban és a hűségben, a hit útját járva, nem a bizonyosságét – fejtette ki a főapát.

Az igehirdetés után következett Emmánuel testvér örökfogadalom-tétele.

„Fogadj el engem, Istenem, szent igéd szerint, hogy neked éljek, és ne szégyeníts meg engem, mert tebenned bíztam, Uram” – énekelte el háromszor a szentély felé fordulva, kitárt karral Emmánuel testvér. Ezután a szerzetesszenteléssel és a kukulla megáldásával folytatódott a szertartás. Emmánuel testvér ezt követően magára öltötte a kukullát, és békecsókot váltott a szerzetesközösség örökfogadalmas tagjaival. Végül a főapát Isten áldását kérte rá, valamint a jelenlévőkre.

*

Lukács atya hatvan évvel, Cirill főapát és Pál atya negyven évvel ezelőtt köteleződött el. Jubileumukról a vesperásban emlékeztek meg. A liturgia végén Asztrik atya ünnepélyes áldásban részesítette őket.

Forrás: Pannonhalmi Főapátság
Fotó: Hirling Bálint

Mindenekelőtt az evangéliumot hirdette

Búcsút vettek Gyulay Endre püspöktől

(Folytatás az 1. oldalról)

A szertartáson jelen voltak a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) együtt emlékező tagjai, köztük Veres András győri megyéspüspök, az MKPK elnöke, Udvardy György veszprémi érsek, az MKPK elnökhelyettese, Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek, Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita. Nagy számban érkeztek külhoni főpásztorok is, köztük Német László, a Belgrádi Főegyházmegye érseke.

A gyászmisén jelen volt Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke, Hegyi László egyházi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár, Salgó László, Csongrád-Csanád vármegye főispánja; Binszki József, Szeged alpolgármestere.

Gyulay Endre nyugalmazott szeged-csanádi megyéspüspök életének 94., papságának 73., püspöki szolgálatának 38. évében, szentségekkel megerősítve hunyt el augusztus 3-án a szegedi Bálint Sándor Szeretetotthonban.

Ferenc pápa kérésére Pietro Parolin bíboros államtitkár búcsúzott a Szeged-Csanádi Egyházmegye nyugalmazott főpásztorától. Sorait magyar nyelven Kovács József, a Szent Gellért Szeminárium rektora olvasta fel. Parolin bíboros atyai közelségéről biztosította a gyászoló sokaságot, s hálával és elismeréssel szólt Gyulay Endre „apostoli buzgalommal” végzett papi küldetéséről, kiemelve a fiatalok és a szegények körében teljesített, valamint az egyházmegye életének újjászervezésében végzett szolgálatát.

Homíliájában Pápai Lajos nyugalmazott győri megyéspüspök a nagycsütörtöki krizmaszentelési szentmise prefációjából idézett, amely a testvéri szeretetben kiválasztott és a krisztusi szolgálat részesévé tett apostoli papság feladatát fogalmazza meg. Erre az apostoli papságra kapott meghívást Gyulay Endre is. Küldetésévé tette az evangélium hirdetését, a hívő nép megszentelését és a jó pásztor gondoskodó szeretetét. Jó, ha egy pap sok mindenhez ért, ám csak akkor teljesíti küldetését, ha jó lelkipásztor lesz, és apostoli feladatát végzi. Nem volt könnyű ez 1953-ban és az azt követő évtizedekben sem. Gyulay Endre igyekezett jó pásztor, apostoli pap lenni. Ilyennek ismertem meg 1975-ben, amikor a szegedi szeminárium spirituálisa volt – emlékezett vissza Pápai Lajos. „Bátran és nagy fantáziával végezte a munkáját, minden lehetőséget kihasználva. Vallotta, hogy az Egyháznak a minden korban jelen lévő Krisztust kell hirdetnie a mai embernek, a mai világban. Hűségesen kitartva az örök keresztény értékek, az imádság és a szentmise mellett, de nem ragaszkodva a múlt külsőségeihez, sem pedig a korhoz kötött hagyományokhoz. Gyulay Endre az élőt kereste és hirdette – mondta Pápai Lajos.

A Győri Egyházmegye nyugalmazott megyéspüspöke megemlékezett Gyulay Endre püspökké történt kinevezéséről, arról az időről, amikor elnyerte a papság teljességét, s püspökként az apostolok utóda lett, hogy így „őrizze és óvja a hívő népet”. Valóban, a papság az apostolt szeretné látni a püspökben. Szeretne felnézni rá, és vezetésével hirdetni az evangéliumot. Az apostolt szeretné látni a papságra készülő fiatal is. A püspökben minden pap az atyát keresi, akiben megbízhat, akihez bármikor bizalommal fordulhat – fogalmazott Pápai Lajos. – Ma hálát adunk Jézusnak, hogy Gyulay Endrében ilyen püspököt adott nekünk, akiben megláthattuk az apostolt, aki mindenekelőtt az evangéliumot hirdette, és kereste, kutatta a *Szentírásnak* a mai ember számára megnyilvánuló értelmét. Érdeklődéssel kísérte a teológia fejlődését, igyekezett mindent megismerni, és ami jónak bizonyult, azt felhasználta. Az evangelizáció valamennyi lehetőségével igyekezett élni. Tudott atyja lenni papjainak, és példa nekünk, püspöktestvéreinek. Benne élt a világban, ismerte annak nehézségeit, feladatait, és nem félt állást foglalni fontos kérdésekben.

Pápai Lajos Sík Sándor versével búcsúzott püspöktársától: „Hogy immár semmit, semmit sem kívánunk, / Már lépni is csak egyet: fölfelé.”

Katona István, az Egri Főegyházmegye nyugalmazott segédpüspöke az utolsó élő tagja Gyulay Endre egykori legendásan összetartó évfolyamának. Levélben búcsúzott paptestvérétől. „Bandikám! Nemsokára követlek, légy nagyon boldog, imádkozzunk egymásért!”

A szentmise záróáldása után gyászszertartás keretében búcsúztak az elhunyttól, majd elindult a gyászmenet: az asszisztencia, a püspöktársak és a paptestvérek együtt kísérték utolsó útjára Gyulay Endrét. Földi maradványait a dóm altemplomában helyezték örök nyugalomra.

Trauttwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Havas Boldogasszony-búcsú Szeged-Alsóvárosban

Az alsóvárosi ferencesek augusztus 3–4-én tartották a Havas Boldogasszony-búcsút Szegeden. A kétnapos eseményen napi négy – köztük görögkatolikus – szentmise, folyamatos gyóntatószolgálat, fáklyás keresztút, kegyhelytörténeti bemutató, szabadtéri dicsőítő szentségimádás, ünnepi zsolozsma és gyertyafényes éjféli szentmise is szerepelt a programban.

Az ünnepi hétvégének szinte nem volt olyan állomása, amelyben a megszólalók vagy a lelkipásztorok ne emlékeztek volna Bálint Sándor mellett az ő boldoggá avatását hivatalos keretek között elindító, nemrég elhunyt Gyulay Endre püspökre is. A búcsú kezdetén két helyszínen is koszorúzással ünnepelték Bálint Sándor születésének 120. évfordulóját. A szülőháza helyén álló társasház falán elhelyezett emléktáblánál Barna Gábor néprajzkutató mondott beszédet, aki kiemelte, hogy Bálint Sándor életének kettős gyökerét, jellemének szilárd alapját a szülői ház és a ferences templom adta.

„A szülői ház a családot, a rokonságot, a szögedi nemzetet jelenti. Azt a ferences lelkiség által ihletett és sok-sok generáció által megérlelt paraszti kultúrát, amely a teremtett világ tiszteletére, a másik ember szeretetére, a másokért végzett önzetlen munkára, mások elfogadására és a Gondviselésre hagyatkozásra nevelte. Az alsóvárosi ferences templom pedig a maga Havi Boldogasszony-búcsújával jelentette a másik fundamentumot. A reménységgel teli hitet az irgalmas Istenben.”

Az ünnepség végén Ocsovai Grácián ferences atya vezetésével együtt imádkoztak Bálint Sándor boldoggá avatásáért és az aznap reggel elhunyt Gyulay Endre püspök lelki üdvéért. Bálint Sándor Mátyás téri szobránál Fejes Antal ferences szerzetes idézte fel a hitvalló tudós napjainkban is aktuális gondolatait. „Nagyobb a kényelem, de a lélek nyugtalanabb. Több a szabadidő, tovább élnek az emberek, de az egész konstitúciójuk roncsoltabb, mint bármikor is volt. Szól a rádió, és a világot házhoz szállítja a televízió, megnyílik a világűr, de érezzük, hogy mindinkább szám-űzetünk valamiből, amelynek Isten országa a neve. Isten országa, amely szentségként bennünk szégyenkezik” – írta Bálint Sándor egyik naplóbejegyzésében.

A nyitó szentmisét Serfőző Levente oktatási püspöki helynök celebrálta, aki elmondta, hogy évek óta Gyulay Endre nyugalmazott püspök atya mutatta be a nyitómisét, s az ideit is ő tartotta volna, fontos volt számára Mária ünnepe és Bálint Sándor ügye. A szentmise három fő szándékaként emelte ki egyrészt Szűz Mária közbenjárásának, segítő oltalmának kérését, ahogy teszik azt a hívek több mint ötszáz éve az alsóvárosi ferences templomban, másrészt az imádságot Bálint Sándor boldoggá avatásáért, akiről úgy fogalmazott, hogy nem különleges akart lenni, hanem szent volt. Nem a kereszt árnyékában élt, hanem azt hordozva, harmadrészt pedig Gyulay Endre püspök atyáért ajánlotta fel a szentmisét, aki az általa alapított Bálint Sándor Szeretetotthonban, szentségekkel megerősítve hunyt el életének 94. évében, Mária ünnepének vigíliáján.

Serfőző Levente felidézte, hogy a nyugalmazott püspök címerében ott volt az M betű, ami Máriára utal. „Egész életét átjárta a máriás lelkület. Ha felidézem a homíliáit, eszembe jut, hogy püspök atya mindig a lelkiismeret fontosságára irányította a fókuszt. Mindig valahogy odajutott, hogy a lelkiismeretünkben ott van Isten, ott szól hozzánk.”

Kárpáti Kázmér OFM, Szeged-Alsóváros plébánosa a hivatásokért felajánlott szentmisében nagy tisztelettel emlékezett meg Gyulay Endre püspökről. Hangsúlyozta, hogy bár a püspök atya nem volt hivatalosan a ferences közösség tagja, de a közelsége érezhető volt.

A görögkatolikus liturgiát követően a templom melletti füves-parkos területen fáklyák lobogása jelezte a szabadtéri keresztút stációit, amelyet különleges élmény volt átimádkozni Lénárt Ödönnek a Börtönpasztorációs Társaság számára írt keresztúti elmélkedése segítségével. Éjszaka szabadtéri szentségimádáson vehettek részt az érdeklődők a quadrumban az Eleven Tűz dicsőítő zenekar szolgálatával.

Ezután a halottakért és különösképpen Gyulay Endre püspökért felajánlott gyertyafényes éjféli szentmisével folytatódott, de nem zárult le a szombati program, mivel azt követően egészen vasárnap reggel 6-ig közös imádságos virrasztás következett.

A vasárnapi búcsúnap reggel 7-kor az édesanyai, édesapai hivatásokért felajánlott szentmisével kezdődött, ezt követően Fábry Géza és Ivanovics Tünde máriás énekeket énekeltek, miközben megérkezett a gyálaréti és újkígyósi keresztalja. 9 órakor kezdődött a szabadtéri ünnepi szentmise a családokért, melyet Spányi Antal székesfehérvári püspök celebrált. A főpásztor beszédében megerősítette a híveket abban, hogy ha képesek kitartani és megmaradni a szeretetben, akkor biztos, hogy az Isten segíteni és támogatni fogja őket, és változni fog körülöttük a világ. A szentmisét az ünnepi, Te Deummal zárt körmenet tette teljessé.

A délután folyamán a betegekért felajánlott imaórát követően Zatykó László OFM az általa celebrált szentmisét a betegekért, az idősekért, az orvosokért és az ápolókért ajánlotta fel. Beszédében kitért arra, hogy bár a betegség a halál útja, Jézus a beteggel azonosul, velünk van a nyomorúságban, és ezt a szeretetét ünnepeljük a szentmisében.

A búcsú második napjának programja Bezzegh Kelemen OFM korábbi szegedi házfőnök szentmiséjével zárult. Kelemen testvér a hálaadó szentmisén arról beszélt, hogy ez az ünnep a közösség legszebb és legnagyobb alkalma, amikor kinyílnak a templom és a szívek kapui, hogy más városokból érkezett zarándokokkal együtt osztozzanak ebben a lelki kincsben.

Forrás: Alsóvárosi Ferences Plébánia, Szeged
Fotó: Gémes Sándor; Kerekes Balázs

Isten vágyik a valóságunkra

Betánia Napok Veszprémben

(Folytatás az 1. oldalról)

Betánia az a hely, ahol Jézus szívesen időzött. Vendégeskedett Mária, Márta, Lázár házában, és sokféle emberrel találkozott. A Nyolc Boldogság Közösség az evangéliumi történet nyomán betániai együttlétre hív nyaranta. Margit nővér, a nyolcadik Betánai Napok házigazdája így fogalmaz a lelkigyakorlattal kapcsolatban: „Azzal a reménnyel vagyunk itt, hogy megengedjünk magunknak egy valóban betániai együttlétet, kedves, baráti találkozást, megpihenést, s hogy ebben a mindennapi élethelyzetben együtt legyünk Jézussal, és növekedjünk a benne való bizalomban. S ha látszólag nem is történnek nagy dolgok, Jézusban bízva igenis megeshetnek csodák."

A Betánia Napok során a közösség arculatának megfelelően figyelmet fordítanak a test, a lélek és a szellem feltöltődésére egyaránt. A lelkigyakorlat során egymást váltják az ezt szolgáló programok: különböző imák – péntek esti sabbatköszöntés, reggeli laudes, szombat esti vesperás –, szentségimádás, szentmise, tanítást nyújtó elmélkedés, művészi alkotóműhely, bibliodráma-műhely, irodalmi és táncműhely. Mindezzel a résztvevők lelki megújulását, imaéletük elmélyítését szeretnék elősegíteni.

Egy nagy család van együtt három napon át Veszprémben. Százötven résztvevő, köztük mintegy harminc gyerek, akik számára a közösség barátai tartalmas és játékos programokat szerveznek. Sokan vannak a házaspárok, köztük Gyorgyovichék és Borbásék. Gyorgyovich Elvira a táborvezető, férjével együtt évek óta a Nyolc Boldogság Közösség fogadalmas laikus tagjai. Elvira rámutat a szervezők szándékára: „Azt szeretnénk, ha mindenki tovább tudna vinni valamit, ami az Istennel való személyes találkozás konkrét tapasztalatát erősíti. Erről üzen a mottónk is: »Vegyük számba az Úr tetteit, adjunk hálát jóságáért!«."

Borbás Péter és felesége három éve vannak probációban, készülnek a jövő ősszel esedékes első fogadalomra. A laikus tagok elköteleződését komoly felkészülés előzi meg. Péter kifejezetten örül, hogy van idő az elmélyülésre. Elmondja: egyetemistaként részt vett a szintén a Nyolc Boldogság Közösség által szervezett Tábor Hegyi Napokon. „Rögtön megszólított a befogadó, szeretettel teli légkör. Megtapasztalhattam, hogy itt valóban Isten áll a középpontban. Hiteles volt a közösség, ahogyan a táborban jelen lévő fiatalok is. Beszippantott ez a közeg. A feleségem szinte beleszületett ebbe, hiszen a szülei alapító tagok voltak a '80-as évek végén. Házasságunkban ebben találtuk meg a közös utunkat, fokozatosan haladunk az elköteleződésben."

A Betánia Napokon a légkört az „Emlékezzél meg az Úr jóságáról!" (Zsolt 77,12) bibliai idézet határozza meg; békés, nyugodt, derűs emberek lelki hétvégéje ez.

Szombat estétől kapcsolódtunk be a programba. A feltámadási vesperás elmélkedésében Krisztina nővér arra buzdított, gyűjtsük listába, mikor éreztük úgy, hogy Isten formálta az életünket, és keressük a lehetőségét annak, hogy ezt másoknak is elmondjuk. Így erősíthetjük a jót, és egyszersmind megmutathatjuk, hogy Isten működik a világban.

A vasárnapi elmélkedést Csernai Balázs, a Nyolc Boldogság Papi Testvériség tagja tartotta. Előadásában hangsúlyozta: korunknak megvan az a kísértése, hogy „okosan legyünk rosszul". Sok információ áll a rendelkezésünkre, meg tudjuk magyarázni, mitől érezzük rosszul magunkat, ám ettől még nem leszünk jobban.

Istenről is sokat tudunk, erre a lelkinapra is eljöttünk, de ez önmagában még nem segít tovább bennünket. Más ugyanis a tudás, és más az ismeret – mondta Csernai Balázs. Értelmezése szerint a tudás puszta információbirtoklást jelent, míg az ismeret személyes közösségvállalást. Istenismeret akkor lesz a tudásból, ha közel engedjük magunkhoz Istent, ha személyes kapcsolat alapján ismerjük őt. Így volt ez a szentekkel is – mondta az előadó. A Veszprémi Főegyházmegye papjaként helyi kötődésű szentek példáját idézte fel, rámutatva arra, hogyan kapcsolódtak össze Istennel. Szent István, Boldog Gizella, Szent Imre, Mindszenty József és Bódi Mária Magdolna életszentségét hozta közel hallgatóságához Csernai Balázs. Szavait áthatotta az ismeret és a lelkesedés, barátaiként beszélt az egyházmegyéjéhez kötődő szentekről.

A vasárnapi szentmise főcelebránsa és szónoka Szeidel Péter CB volt. „Eljött a vasárnap, itt vagyunk a csúcsponton, a szentmisén. Eljutunk-e a Feltámadottal való találkozáshoz?" – tette fel a kérdést, rámutatva, a cél az lenne, hogy másként menjünk el innen, mint ahogyan ideérkeztünk.

Isten várja, hogy átadjuk, ami bennünk van. Nyugodtan szedjük csokorba nyugtalanságainkat, mert ezzel kifejezzük: teret adunk Istennek, és elismerjük, hogy működik. Igen, Isten a valóságunkra vágyik, arra, hogy kimondjuk, ő tudja beteljesíteni a vágyainkat – mondta a szentmise szónoka.

Jézus meg akar szabadítani minket nem jó terheinktől, ő rá tudja tenni az ujját ezekre, hogy észrevegyük, min kell dolgoznunk, s egyre jobban tudjunk koncentrálni rá, a Mesterre. Így a lelkünk mélyén kezdjük jobban érezni magunkat, látjuk az életünkben Jézust, és a templomból kilépve magunkkal vihetjük őt – hangzott el a prédikációban.

A Betánia Napok rendezvénye tanúságtételekkel zárult. Volt, aki a szavakat keresve, könnyeivel küszködve beszélt, mások határozottan, belső derűvel, hálatelt szívvel mondták el: Itt volt velünk Isten. Szükségünk van rá. És itt találtunk közösségre, amely gyengédséggel, ragaszkodással, szeretettel karolt fel minket.

Trauttwein Éva
Fotó: Merényi Zita

Mit jelent tanítványnak lenni?

Fogadalomtétel a domonkos nővéreknél Budakeszin

Szent Domonkos emléknapján szentmise keretében tett örökfogadalmat Hadházi Beáta Jácinta domonkos nővér. Augusztus 8-án az Árpád-házi Szent Margitról nevezett Szent Domonkos Rendi Nővérek Apostoli Kongregációja a budakeszi Havas Boldogasszony-templomban ünnepelt.

Örökfogadalmat ünnepeltek a domonkos nővérek. Hadházi Beáta Jácinta elköteleződött Krisztusnak és a közösségnek. A Havas Boldogasszony-templomban összegyűltek a közösség barátai, hogy szentmise keretében együtt ünnepeljék az örökfogadalmat. A szentmise főcelebránsa és szónoka Szoliva Gábriel OFM volt. Nagy számban koncelebráltak paptestvérek.

Szentbeszédében Szoliva Gábriel a tanító és tanítvány kölcsönös viszonyáról elmélkedett. „Mind a tanítóra, mind a tanítványra szükség van, hogy a tanítás fennmaradjon, és széles körben ismertté váljon. Milyen szomorú, ha a tanító tanítvány nélkül marad, ahogy Jézus mellett szinte nem volt senki, amikor a legmélyebb tanítást adta át. Keserű ízű kérdésként gyakran felmerül: Hol vannak ma a mesterek? Hol vannak az igazi szerzetesek, akik átadhatják a karizmát? A válasz viszontkérdés: Hol vannak ma a tanítványok? Kell ugyanis a mester, aki felkelti a tanítvány figyelmét, és kell a tanítvány, aki észreveszi a mestert, aki tudni akar, aki kitartó, és nem tántorodik el. Ha van tanítvány, lesz mester, és ha van mester, lesz tanítvány.

Jácinta nővér fogadalomtételében az igazi tanítványságot ünnepeljük, mégpedig két szinten. Az első, ahogy Jácinta nővér Krisztussal találkozott, és meghallotta a csakis neki szóló szavát, és elindult a keskeny úton.

A domonkos nővérek közösségében lelt igazi tanítókra, akik segítik ezen az úton. A két szint, a Mesterhez tartozás és a közösséghez való tartozás mélységesen összefügg. „Veletek vagyok mindennap" – ez a krisztusi ígéret ebben a közösségben tárul fel leginkább.

Istennek nem egy tökéletes szerzetes kell, hanem az, akik vagyunk. A hiteles tanítvány nem tökéletes, tudja a bűneit, ismeri saját magát, Isten útját járja, és nap mint nap odaadja magát Jézusnak – így hiteles az ember. A szónok a beszéde végén meg is szólította Jácinta nővért: Légy tanítvány örökre!

A homília után következett a fogadalomtétel szertartása.

*

Hadházi Beáta Jácinta Miskolcon született. Hétéves korában szülei munkája révén Brüsszelbe került, érettségiig ott töltötte fiatalkorát. Egyetemre jött vissza Magyarországra, hittan és ének szakot végez.

Így vall: „Védőszentem Lengyelországi Szent Jácint (1185 körül – 1257), lengyel domonkos, Szent Domonkos kortársa, akit maga Szent Domonkos öltöztetett be. A nevemet nem én választottam, hanem kaptam, ezért különösen kedves számomra, mert úgy tekintek rá, mint Isten és a közösség ajándékára. Szent Jácint nagyon fontos számomra az Oltáriszentség és a Boldogságos Szűz Mária iránti szeretete miatt. A jácint szó jelentése is mindig magával ragad: mind a virág, mind a drágakő az istenszeretet ragyogó szépségére emlékeztetnek. Végül nagy megtiszteltetésnek érzem, hogy kongregációnk első nővéreinek egyike szintén a Jácinta nevet viselte."

Trauttwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Elhunyt Adriányi Gábor felsőörsi címzetes prépost

A Veszprémi Főegyházmegye érseke a papság, a rokonság, a Bonni Egyetem Katolikus Teológiai Kara, egykori kollégái, tanítványai, barátai nevében is fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva és a feltámadás reményében tudatja, hogy Adriányi Gábor tiszteletbeli kanonok, felsőörsi címzetes prépost életének 89., papságának 64. évében, 2024. augusztus 10-én, szentségekkel megerősítve elhunyt.

Dr. Adriányi Gábor tiszteletbeli kanonok, felsőörsi címzetes prépost, egyháztörténész rövid betegséget követően augusztus 10-én, szentségekkel megerősítve, a zalaegerszegi kórházban visszaadta lelkét Teremtőjének.

A Veszprémi Főegyházmegye a rokonság nevében is a paptestvérek és a hívek imáiba ajánlja az elhunytat, hogy eljuthasson Isten boldogító színelátására. Temetéséről a későbbiekben intézkednek.

*

Adriányi Gábor 1935. március 31-én született Nagykanizsán. Az esztergomi ferences gimnáziumban kezdte meg középiskolai tanulmányait, majd Budapesten kitüntetéssel érettségizett. A Központi Papnevelő Intézetben meg kellett szakítania papi képzését, mert megtagadta a részvételt a békepapi mozgalomban. 1960. április 2-án Zadravecz István püspök titokban szentelte pappá Budapesten, hivatalos egyházmegyei felhatalmazás híján a Szent Római Egyház szolgálatára. Lelkipásztori feladatait rejtve végezte, állandó hatósági megfigyelés alatt állt. 1961-ben a letartóztatás veszélye elől sikerült Németországon keresztül Rómába jutnia, ahol a Pápai Magyar Intézet növendéke lett, és az Aquinói Szent Tamás Pápai Egyetemen teológiai doktorátust szerzett.

Egyetemi pályafutása 1971-ben a Bonni Egyetem Teológiai Karán vette kezdetét. Magyarországon kezdetben csak könyvein keresztül, majd a rendszerváltozást követően már személyesen is komoly hatást gyakorolhatott a teológia és az egyháztörténet művelésére.

Címzetes kanonok, a francia Palmes Academique rend lovagja, a varsói Stefan Wyszyński Egyetem tiszteletbeli doktora, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagja volt. Fraknói Vilmos-díjjal, a Magyar Érdemrend tisztikeresztjével és a Szabadság hőse emlékéremmel tüntették ki.

Nyugodjék békében!

Forrás:
Veszprémi Főegyházmegye
Fotó: Merényi Zita

Testvérként élni egymással

Esztergomban tartották a Fokoláre mozgalom kelet-európai ifjúsági táborát

„Együtt gondoskodva" mottóval július 19–21. között rendezték meg Esztergomban a Fokoláre mozgalom fiataljai a brazíliai eredetű Genfest világtalálkozó kelet-európai helyi eseményét, amelyre tizenkét közép-európai országból százhatvan fiatal érkezett. Paksy Eszter beszámolóját szerkesztett formában közöljük.

A hatévente megrendezett Genfestnek, a Fokoláre mozgalom ifjúsági világtalálkozójának idén Brazília adott otthont. A központi fesztivált július 19–21-én rendezték meg Aparecidában, mintegy hatezer résztvevővel. Ezzel párhuzamosan negyven országban tartottak lokális genfesteket. A közép-európaiak Esztergomban találkoztak. Többen – így Esztergomban a magyarok is – nemzeti előtáborokat tartottak, melyek során szociális tevékenységekben próbálták ki magukat, megélve az esemény mottóját.

Az esztergomi programnak a Vitéz János Általános Iskola és a Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium adott otthont. Július 18-án, csütörtökön este városismereti játék keretében barátkozhattak az érkezők Esztergommal és egymással. A reggeli napindítókat mindig más-más ország tartotta, a lelki gondolatokat saját tapasztalataikkal illusztrálták a fiatalok. Pénteken reggel a szenvedés értékéről beszélt egy szlovák fiú, megosztva a hallgatósággal, mit jelentett számára idős embereket látogatni és szembesülni a tehetetlenségükkel. Szombaton az önismeret és a felebaráti szeretet témájával foglalkoztak.

A délelőtt workshopokkal folytatódott, rendkívül színes kínálattal. A mesterséges intelligencia, a roma kultúra, a kelet-európai népek közötti kapcsolat, a pszichológia és az önismeret, illetve a relaxáló torna mellett szó esett párkapcsolati és családi kérdésekről, a tudomány és a vallás kapcsolatáról is. Pénteken délután sportversenyek várták a résztvevőket, de vacsora után a bensőséges hangulatú gyertyafényes dicsőítő imaest legalább annyira megmozgatott mindenkit – ezúttal lelkileg.

Este minden ország bemutathatta talentumait a többieknek; volt ének, tánc, nevetés. A szombati nap különlegessége Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita és Pál József Csaba temesvári megyéspüspök pódiumbeszélgetése volt; Barlay Vince kérdezte őket. A két főpásztor személyes tapasztalataiba szőve mondott tanítást. Pál József Csaba püspök egyházmegyéje múltját felidézve elmondta: „Úgy gondolom, hogy a múlt, ahogy volt, úgy volt, de nekünk ma kell testvérként élnünk egymással, és kis gesztusokat tennünk egymás felé. (...) Ha – akár kis szigetekként is – ott, ahol vagyunk, szeretetkapcsolatokat építünk ki, talán egy picit hozzájárulunk ahhoz, hogy a világban testvériség legyen, amiről mindannyian álmodunk, és ami ennek a Genfestnek is a címe, mottója, vágya. Kis lépésekkel próbáljuk ezt megvalósítani. Ilyen volt, amikor az ortodox püspök barátomat megtámadta valaki a hívei közül azért, hogy miért annyira ökumenikus. Tudtam, hogy ez nagyon fáj neki, úgyhogy elmentem hozzá. Kilencven kilométerre lakik tőlem. Itt vagyok, nézzük meg ezt együtt, imádkozzuk át, beszélgessünk együtt erről. Jólesett neki, hogy ebben a fájdalmában sem maradt egyedül. Sok ilyen lehetőség van, amikor egy-egy gesztust tehetünk egymás felé."

Kocsis Fülöp érsek motoros élményei láthatóan felkeltették a közönség érdeklődését, de az istenkereséséről szóló szavai is megérintettek mindenkit. A főpásztor, válaszolva a kérdésre, hogy mit tegyenek a résztvevők, amikor hazamennek Esztergomból, úgy fogalmazott: „Ezt a különleges szót szeretném újra az emlékezetekbe idézni: *hészükhia*, a szív békéje. Tudjátok, miért talál az ember békére, amikor az Úristennel együtt van? Azért, mert az ember a szíve mélyén igazi önmaga. Tehát amikor az ember Istenre rátalál, akkor önmagára talál.

Sokszor azért nem találjuk a Jóistent, mert önmagunkat nem találjuk. Úgyhogy ez a tanácsom: Keresd önmagadat, minél mélyebben! Nem az vagy, ahogy elvárják, hogy viselkedj; nem az vagy, akit te elgondoltál, hogy »így tudom felhívni magamra a figyelmet«, vagy »így tudom megvalósítani a céljaimat«. Legbelül, minél mélyebben találj önmagadra, ott lakik az Úristen. Ez a kettő mindig együtt jár: ha Istenre rátalálsz, akkor önmagadra találsz."

Szombat délután vidám vásári hangulat töltötte be az iskola szép, ligetes udvarát. Minden részt vevő ország kapott egy-egy standot, ahol bemutathatta a kultúráját: a litvánok például különleges süteményekkel, kenyérrel, mézzel készültek; a bolgárok a cirill betűket tanították; Magyarországot a Túró Rudi és az Unicum képviselte; az erdélyiek néptáncolni tanították a többieket.

Néhány kezdeményezésnek is volt standja, például a Fazenda da Esperança közösségnek, a bécsi On My Way hivatástisztázó projektnek (itt finom kávét is lehetett inni) és az EcoOne munkacsoportnak, ahol interaktív játékokon keresztül ökológiai kérdésekkel ismerkedhettek az érdeklődők. Este a temesvári püspök által celebrált szentmise után brazil hangulat várta a résztvevőket. A fiatalok az online térben bekapcsolódhattak az aparecidai központi eseménybe is, de a brazil zene és tánc Esztergomba is igazi fesztiválhangulatot csempészett.

Vasárnap az esztergomi bazilika adott méltó helyet a zárómisének.

Paksy Eszter
Forrás: Ujvarosonline.hu
Fotó: Facebook.com/ fiatalokazegyesultvilagert

Középiskolás fiatalok önismereti támogatása

Rangos elismerésben részesült a Pázmány BTK

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészet- és Társadalomtudományi Karának (PPKE BTK) Hallgatói Szolgáltató Központja rangos elismerésben részesült a Euroguidance Pályatanácsadói Díj 2024-es pályázatán.

A Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal keretében működő Euroguidance Magyarország Központ ötödik alkalommal hirdette meg a pályázatot, melynek célja a magyarországi életpálya-tanácsadás jó gyakorlatainak összegyűjtése, továbbá kommunikációs platform biztosítása a programok népszerűsítésére.

A PPKE BTK Hallgatói Szolgáltató Központja a „Euroguidance a felnőttekért" kategóriában ért el harmadik helyezést *Interaktív önismereti foglalkozás gimnazisták számára: kibontakozó felnőttkor és kapunyitás* című pályaművével. A PPKE BTK felelős felsőoktatási intézményként elkötelezett aziránt, hogy változatos eszköztárral támogassa a középiskolás fiatalokat a pályaorientáció során. A Hallgatói Szolgáltató Központ által, a középiskolai kapcsolattartás keretében megvalósuló Partneriskolai Program keretében a kar életpálya-tanácsadó pszichológusa és a pszichológia mesterszakos kortárs segítők rendszeresen tartanak interaktív önismereti foglalkozásokat az érdeklődő gimnazisták számára.

Az alkalmak pszichológiai perspektívából közelítik meg a pályaorientációt, az ismeretterjesztés jegyében kurrens, tudományosan alátámasztott háttértudást, pszichoedukációt nyújtva a fiataloknak. A középiskolai évek befejezésével párhuzamosan elindul egy új életszakasz, amit a fejlődéslélektan kibontakozó felnőttkornak nevez. Egyedülálló és izgalmas időszak, hiszen a tinédzserkor és a felnőttlét sajátosságait egyaránt magában hordozza. A növekedés során egyre nagyobb teret kap a függetlenség és az önállóság, az érett felnőttkorra jellemző felelősségvállalás és elköteleződés azonban még várat magára.

Az érettségi közeledtével sokan egyszerre tapasztalhatnak izgalmat és várakozást, az aggodalom és a bizonytalanság szintúgy gyakori élményként hathat. Olykor nem könnyű eligazodni a számos továbbtanulási lehetőség között, és kiválasztani a legvonzóbbnak tűnő irányt. Ezt az életszakaszt gyakran jellemezheti egyfajta kapunyitási krízis is, amely természetes része lehet a fejlődésnek. Rendben van tehát, ha egy fiatal többféle irányt kipróbál az életvezetés és

a pályaválasztás során egyaránt, míg végül bátran el tud köteleződni a számára fontos értékek mellett. A foglalkozásokon a diákok bevonásával mutatják be a fiatal felnőttek lelkivilágát, valamint azokat a kihívásokat, amelyek a 18–25 éves korosztályt érintik. Megjelennek a döntéshozást támogató eszközök, illetve hangsúlyos szerepet kap a pszichológiai rugalmasság és a személyiségfejlődés lehetősége is, hiszen ezekben az években nagyobb a fogékonyság a növekedésre, mint bármikor a későbbi évek során.

A kapott elismerés fontos visszacsatolást jelent az egyetem számára. A szakemberek és a segítő hivatást választó kortárs segítők a jövőben is elkötelezetten dolgoznak tovább azon, hogy minél minőségibb és értékesebb programokat nyújthassanak a pályaválasztás előtt álló középiskolás diákok számára.

Forrás és fotó: PPKE BTK

Miskolci Egyházmegye

Centenáriumi családi nap Múcsonyban

Hálaadó liturgia, előadások, tanúságtételek és játék, szórakozás voltak a Miskolci Egyházmegye centenáriumi családi napjának fő programjai augusztus 6-án Múcsonyban. Az egyházmegyei családi nap helyszínválasztása nem volt véletlen: száz évvel ezelőtt, az apostoli kormányzóság létrejöttekor még Múcsony volt a központ.

A családi napot a Miskolci Egyházmegyében a mindenkori Családpasztorációs Bizottság és annak elnöke szervezi minden évben. Ezt az elnöki posztot évek óta már Szepesi Szilárd atya tölti be, aki egyben a jelenlegi múcsonyi parókus is – ez még inkább segítette a helyszínválasztást.

A nap elgondolkodtató előadással kezdődött: Uzsalyné Pécsi Rita neveléskutató elmondta: bár modern társadalmunkban sok minden megváltozott, azonban a teremtés rendje nem változott meg. Társas kapcsolatokra, a természettel való kapcsolatra továbbra is szüksége van nemcsak a gyermekeknek, hanem a felnőtteknek is. Magával ragadó, néha megdöbbentő tényeket feltáró előadásával világított rá az érzelmi intelligencia fejlesztésének fontosságára is.

A családi nap központi eseménye az Orosz Atanáz püspök által vezetett Szent Liturgia volt, melynek ünnepi szónoka Marton Zsolt váci megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia családreferense volt. A püspök a beszédében rámutatott, hogy a családi együttlét akkor tölti be a szerepét, ha a személyesség van a középpontban; a személyesség semmivel nem pótolható. „A jövő Egyháza is a személyesség Egyháza kell hogy legyen" – jelentette ki, hozzátéve, hogy ezt látjuk Krisztustól is, aki személy szerint szólította meg az apostolokat, és személy szerint ment oda mindenkihez.

„A Krisztusban élő család kifelé is önzetlen tud lenni, együtt tud lenni másokkal, esetleg még együtt is tud imádkozni másokkal és mások

ért, és így kovász tud lenni a világban. A jövő Egyháza hitelességével, mélységével, személyességével, egymásra való figyelésével ki tud sugározni, át tudja hatni a tágabb, nagyobb közösséget"– fogalmazott a püspök.

Urunk színeváltozásának ünnepén a görögkatolikus hagyomány szerint gyümölcsöt szentelnek. A megszentelt gyümölcsökből mindenki részesült a mirováláskor. Múcsonyban hagyomány, hogy augusztus 6-án a templom kertjében, szabadtéren tartják az ünnepi liturgiát. Ennek hátterére Viszlai Viktor polgármester világított rá köszöntőjében: 1878-ban a faluban tűzvész pusztított, melyben a templom is leégett. Bár nem volt, ahol imádkozzanak, ennek ellenére a romok mellett, a kertben tartották meg az ünnepet a falubeliek. Az egyházmegye és a falu közös ünnepe a ruszin közösségi ház udvarán folytatódott. Az ebéd végén az egyházmegye századik születésnapjára készült tortát Orosz Atanáz és Marton Zsolt püspök vágta föl.

Délután különféle játékok, foglalkozások és akadálypályák várták a gyerekeket a ház kertjében. Mindeközben a felnőttek a Szent Zotikosz Gyermekvédelmi Intézmény két képviselőjének tanúságtételét hallgathatták meg. Szűcsné Völner Ildikó és Zuti Marianna a nevelőszülőként megtapasztalt kihívásokról és kegyelmekről beszéltek. A centenáriumi nap hivatalos programja a családok megáldásával ért véget.

Forrás és fotó: Miskolci Egyházmegye

Papnak menni vagány dolog volt

Az aranymisés Blanckenstein Györggyel beszélgettünk

(Folytatás az 1. oldalról)

Ha nemet mondott, mehetett segédmunkásnak.

– Önben hogyan született meg a döntés?

– Kamaszként eltávolodtam Istentől. Nem tagadtam meg őt, de nem gyakoroltam a vallást. A szüleim nagyon sokat vállaltak azért, hogy vallásos nevelést kapjunk, apámat el is bocsátották az állásából, egyetemi végzettséggel segédmunkás lehetett csupán, majd volt, hogy az sem. Azért jártam misére, mert nem akartam megbántani a szüleimet. Egyszer csodálatos élményem volt egy gyónás során, akkor találkoztam először Istennel. Tizenöt-tizenhat éves lehettem. Megálltam hátul a templomban, és jött egy hívás: gyere gyónni! Szégyelltem magam, nem akartam menni, de ez a késztetés nem hagyott békén, mint a mágnes, úgy vonzott. Hatalmas öröm töltött el. Az atya is irgalmas volt, és olyan szeretetet tapasztaltam meg Isten részéről, amilyet még soha annak előtte, pedig a családunk is szeretetteli volt. Ekkor fordult az életem, visszatértem a szentségi élethez, a ministráláshoz, és mindennap eljártam misére.

Sokat jelentett nekem, hogy az illegalitásban élő Regnum Marianum közösségben nevelkedtem. Mélyen megérintett a papok lelkesedése, elkötelezettsége és bátorsága. 1961-től 1969-ig három hullámban tartóztatták le őket, de amikor szabadultak a börtönből, úgy jöttek közénk, mintha semmi sem történt volna. Ők voltak a példaképeim. Az igazi elhívásom a harmadik letartóztatási hullám idején történt, ekkor egyetemista vezetőket is lecsuktak. Hosszan vitatkoztunk arról, hogy érdemes-e folytatni a Regnumot, hiszen mindent tudnak rólunk, besúgók vannak beépítve közénk. Úgy döntöttünk, folytatjuk, már csak az azokért is, akiket akkor börtönbe zártak. Ennek megpecsételéseként karácsony után egy barlangban gyűltünk össze szentmisére, egy frissen szabadult pap misézett. Ott éltem meg a meghívást, hogy jöjj, kövess. Tizenhét-tizennyolc éves lehettem. Vagány dolog volt papnak menni abban az időben, hiszen üldözöttek voltunk, ugyanúgy, mint a katakombaegyházban. Nem féltünk, pedig volt olyan gyerek közöttünk, akit megvertek.

– Hogyan élték meg a testvérével, hogy mindketten papok?

– Miklós négy évvel idősebb nálam. Elvitték katonának, amikor jelentkezett a teológiára, így két évvel szentelték hamarabb, mint engem. A piaristákhoz járt gimnáziumba, érettségi után Sopronba jelentkezett az erdészeti egyetemre. Három napra elvonult az erdőbe gondolkodni, s amikor visszajött, azt mondta, hogy pap lesz. Persze biztosan hosszabb története volt ennek. Engem az zavart, nehogy azt gondolják, hogy őt utánozom. Az esztergomi szemináriumban ő volt a kisduktorom, aki az elsőéveseket bevezeti a papi életbe. Velem kétszer szigorúbban bánt, mint a többiekkel.

– Milyen emlékei vannak a kispapévekről?

– Nagyon erős volt bennem a cél, hogy pap leszek, ez az időszak mégis csalódást jelentett nekem. A szemináriumban sokan még a két világháború közötti felfogást képviselték. A Mátyás-templomban, ahová tartoztunk, olyan kiváló papokkal találkoztam, mint Liska Zoltán, aki vagy harminc hivatást indított el és Hegedüs Viktor karmelita, aki sekrestyésnek került a Mátyás-templomba a rend feloszlatása után. A szemináriumban is voltak jó papok, de az államhatalom megszűrte, kit engednek be oda. Hálás vagyok Szendi Józsefnek, aki a Veszprémi Főegyházmegye érseke lett, ő volt a spirituálisom. Ugyanígy Rózsa Hubának is, aki a teológiát magas szinten képviselte; felkarolt és lelkesített minket a papságra.

– Hogyan él Önben a szentelésének emléke?

– A szentelés előtti éjszakán az ember általában nem tud aludni. A szeminárium kápolnájába éjjel-nappal le lehetett menni. A Regnumban 1965-től az volt a szokás, hogy a szentelendőkért előző éjjel zarándoklatot tart a közösség.

Éreztem, mennyire örülnek nekünk, buzdítanak, lelkesednek. A szenteléskor, amikor a Mindenszentek litániáját imádkozták értünk, úgy éreztem, megnyitjuk az eget, az ég és a föld találkozik, a fentiek is drukkolnak nekünk, imádkoznak értünk, velünk vannak. Amikor spirituális lettem a Központi Szemináriumban, és a papszentelésre kellett felkészítenem a kispapokat, még inkább tudatosult bennem, milyen szép is a szentelés szertartása, főként a kézrátétel.

– Miként teltek a káplánévei?

– A Mátyás-templom akkori plébánosa nagy örömmel jött, hogy a bíboros szertartónak akar bevinni a központba. Elszomorodtam, és mondtam neki, hogy én inkább pap szeretnék lenni. Nem tudtam, hogy ezt visszamondja a bíboros úrnak. Az egyházmegye legutolsó plébániájára, Szomorra kerültem, ahol potytyantós vécére kellett kijárni, és nem volt vezetékes víz sem. Mivel a Regnumban nevelkedtem, ezeket a kihívásokat nem éreztem nehéznek. A plébános egy idős, aranyos atya volt, ferences rendi, de nem tudott autót vezetni. Így ő Szomort látta el, én meg kijártam Gyermelyre és a környező kis tanyákra a szolgálati autóval, egy Trabanttal. A tanyavilágban szinte plébánosként kellett működnöm. Sokat foglalkoztam a gyerekekkel. Elém gyalogoltak Sándor Móric ördöglovas kastélya elé, úgy vártak. Volt, hogy vagy tizenkét gyerek ült a Trabantban egymás hegyén-hátán, úgy utaztak; nagyon élvezték.

Egy év után Budaörsre kerültem káplánnak. A káplántársam is regnumi volt, Szappanyos Béla plébánostól pedig csodálatos papi mintát kaptam. Hatalmas szeretettel találkozott a hívekkel, mindig mosolygott, mindig segített. Voltak tervei, bennünket is bevont ezekbe. Abban az időben az akadályoztatás ellenére körülbelül kétszáz gyerek volt beíratva iskolai hittanra.

– Tíz év elteltével Budajenőre helyezték plébánosnak.

– Két falut bíztak rám, mert Budajenő és Telki összekapcsolódnak. Ezen a plébánián nem volt élet, alig járt valaki misére. Csak a másodikosokat íratták be hittanra, akik elsőáldozás után távoztak is. De a végére, 1985 körül a százhatvan iskolásból már százharmincan jártak hittanra, egymást hívták, lelkesítették a gyerekek. Nyári tábort is szerveztem nekik. Az iskola igazgatója a helyi párttitkárnő volt. Egyszer a gyerekekkel együtt utazott a buszon, kérdezte tőlük, hová tartanak, mondták, hogy hittanra. A következő heti alkalomra alig jött valaki, aki mégis, annak szomorú volt az arca. Elmesélték, mi történt: az igazgatónő a találkozás utáni napon bement az osztályokba, felállította a hittanosokat, és jól leszúrta őket. Tudtam, hogy a félelem nagy úr. Kimásoltam hát az alkotmány vallásszabadsággal kapcsolatos rendelkezéseit: „ha valaki megfélemlít valakit a hitében, az háromtól öt évig terjedő börtönbüntetést kaphat”. Átmentem az igazgatóhoz, és odaadtam neki, hogy olvassa el. Szegény minden színben játszott. Mondta, hogy ezt ő is tudja. Erre azt feleltem: „Akkor még jobban csodálkozom. Mivel tudja megmagyarázni, hogy egy felelős igazgató alkotmányellenes dolgot cselekszik?” Közben persze összeszorult a gyomrom. Mondtam neki, ha nem állítja le ezt a folyamatot, ha nem mondja ki a gyerekek előtt, hogy nyugodtan járhatnak hittanra, akkor nagy botrányt fogok rendezni. Persze nem volt emögött semmi. Mindenesetre bevált a módszer, és a hívek nagyon örültek, hogy kiálltam mellettük.

Sokat segített a hitélet fellendítésében az is, hogy budapesti közösségek jöttek hozzánk lelkigyakorlatokra. Kértem, hogy a mi közösségünkkel együtt ünnepeljék a szentmisét. A helyiek látták, hogy a fiatalok gitároznak, énekelnek, felolvassák a szentleckét, keresztutat vezetnek, passiót olvasnak, így ők is egyre kíváncsibbak lettek. Beindult az ifjúsági és a családos katekézis. Nagy öröm volt ez számomra. Aztán két évig spirituális voltam a budapesti Központi Szemináriumban. Szép feladat volt, de nehéz, sokat tanultam belőle.

– 1992-ben helyezték Szentendrére, harminckét éve itt szolgál.

– Szentendrén nagy élet volt, sokat jelentett a ferences gimnázium jelenléte. A fiatalok megmaradtak a hitben, táboroztak, túráztak, koncertekre, színházba jártak. Volt mire építeni. A rendszerváltás után nagy élményem volt az esztergomi egyházmegyei zsinat. Éreztük, hogy szabadok lettünk, megújult az Egyház. Aztán a zsinatból egy szép könyv lett, feltettük a polcra. Szerettem volna életre váltani, így kitaláltam, hogy egyházközségi zsinatot tartunk Szentendrén. Hét munkacsoportot alakítottunk ki, mindegyik területnek megvolt a felelőse. Egy éven keresztül összejártunk, majd egy hétvégére beköltöztünk a leányfalusi lelkigyakorlatos házba. Meghívtam Paskai bíboros urat a nyitó szentmise bemutatására, s ezután a csoportvezetők beszámoltak az egy év során összegyűlt tapasztalataikról. A bíboros nagy örömmel fogadta a munkánkat, és megkért, hogy a papi rekollekción is mutassam be azt. Éreztük, hogy szisztematikusan kell építkezni, és mindenki fontos az Egyházban, a civilek is. Szentendrén beindult az élet, sokféle közösség alakult. Közösségben lehet megélni, hogy fontos vagyok, szeretnek, tudok segíteni.

– A Házas Hétvége mozgalom egyik alapítója lett Magyarországon.

– Egy jezsuita atya, Beöthy Tamás 1984-ben hazajött Kanadából, és beszámolt az ottani életről. Elámultunk, hogy milyen közösségek vannak kint, köztük a Házas Hétvége. Mindig azt láttam, hogy ha egy gyereknek magatartási problémája van, annak oka a családban keresendő. Ha segíteni akarok, a családot kellene gyógyítani. Ezért szerettem volna Magyarországon is megvalósítani a Házas Hétvégét, gondoltam, könyv alapján menni fog. Rá egy évre Gál Péter és Kati szóltak, hogy lesz házas hétvégés közösségük, menjek én is. Nagyon megfogott, amit ott tapasztaltam. A Házas Hétvégében aprópénzre váltva láttuk, mit kell tenni azért, hogy a kapcsolat megújuljon, és nagyobb legyen benne a szeretet. Kulcs volt ez, amit oda lehet adni az embereknek. Több ezer házaspár csatlakozott a Házas Hétvégéhez, határon túli magyarok is. Rengeteg házasságot sikerült megmenteni. A mozgalom a papságnak is segítséget nyújt a megújulásban, hiszen a pap is közösséget él meg a rábízottakkal. A két szentség hasonlít egymásra.

– Hogyan lehet nagyobb a szeretet? Mik az első lépések?

– Az alap az, hogy a pár tagjai beszélgessenek egymással az érzéseikről, mert ezek megosztásával ismerik meg egymást. Az egyik házaspár mesélte, hogy amikor autóval mentek valahová, mindig veszekedés támadt közöttük, mert az asszony rendszeresen rászólt a férjére, hogyan vezet. A férj pedig ugyanúgy vezetett tovább. Éveken keresztül ment ez a játszma, éket vert közéjük. A házas hétvégén megtanulták, hogyan fejezzék ki az érzéseiket. A feleség kimondta: én félek. A férj egészen megdöbbent, nem gondolta volna, hogy a felesége fél mellette. Ettől kezdve vigyázott rá. Ha kritikát mondok, az egészen más kommunikáció, mint amikor őszintén megosztom a másikkal az érzéseimet. Nem könnyű ezt megtanulni, de hatalmas élmény, és át tud lendíteni a mélypontokon.

– Házas hittant indított Szentendrén is.

– A plébánián egy időben egyre többen váltak el, szinte egymásnak adtak hozzá bátorságot. Szóvá is tettem a szentmisén, hogy nem ezt ígérték egymásnak. Meghívtam egy párt, ahol a feleség elhatározta, hogy megpróbálja megmenteni a házasságukat, pedig már majdnem elváltak. Mindennap adott valami szeretetet a férjének, így sikerült helyrehozni a kapcsolatukat. Nagyon őszintén beszéltek, a folyamat pedig leállt a házas csoportokon belül. Segíteni kell, nem ítélkezni.

– Június 29-én ünnepelték az aranymiséjét.

– Az aranymise kimagasló és fontos esemény. Az ember visszatekint, mi volt jó, mi volt rossz, mit kellene másképp csinálnia. Szembesül az addigiakkal, és tanul ebből. Egy hosszabb folyamatot éltem meg előtte, szentségimádásban adtam hálát, és vittem az Úr elé az életemet. Meg is lett az eredménye. Nagyon szép ünnep volt az aranymisém. Annyi szeretetet, kedvességet, odafigyelést kaptam a közösségtől! Az óvodába, iskolába is áthívtak, énekeltek, rajzoltak a gyerekek. A hívek tudták, hogy szeretnék Rómába menni, ezért vettek nekem egy bőröndöt, amit fel lehet vinni a fedélzetre. A szentmise után hatalmas agapét rendeztek, szarvasragut főztek, és rengeteg süteményt hoztak. Nagyon hálás vagyok a híveknek!

Vámossy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

INGATLAN

ELADÓ BUDAPESTEN, AZ I. KERÜLETBEN, csendes utcában, de jó közlekedésnél, zöld, fás területre néző, magasföldszinti (első emeleti magasságban), 90 nm-es, háromszobás lakás, nagy étkező-konyhával, kádas-zuhanyzós fürdőszobával, külön WC-vel. Az új, zárt égésterű kombicirkóval ellátott lakás étkező-konyhája a belső zöld udvarra néz. Érdeklődni lehet: 06/30-202-0832

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

ÓLOMÜVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; *www.uvegfestes-stainedglass.hu*

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczi István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitász-csoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarország, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: *https://www.varosmajoriplebania.hu/*

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért Budapesten és Egerben a következő napokon: szeptember 6., péntek, október 5., szombat, november 6., szerda, december 6., péntek. A boldoggáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 órakor élőben közvetíti a budapesti városmajori Jézus Szíve-templomból (Budapest, XII., Csaba utca 5.) a Magyar Katolikus Rádió, az egri bazilikából (Szent János Apostol és Evangelista-főszékesegyház, Eger, Pyrker tér 1.) a Szent István Rádió.

Csobánka-Szentkúton a régi hagyományokhoz híven folytatódnak a nagy múltú elsőszombati szentmisék. Mindenkit szeretettel várnak a festői szépségű Mária-kegyhelyen 2024. május 4-étől október hónapig minden elsőszombaton a szentkúti kápolnában 10.30 órakor kezdődő ünnepélyes engesztelő rózsafüzér-imádságra és a 11 órakor kezdődő szentmisére.

SZENTSÉGIMÁDÁS

Debrecenben, a Szent Anna-székesegyház keresztelőkápolnájában (Debrecen, Szent Anna u. 15.) hétfőtől szombatig, a reggeli szentmisék végétől az esti szentmisék kezdetéig egész napos szentségimádási lehetőség lesz 2024-ben is. „Jöjjetek hozzám mind, akik fáradtak vagytok és terhet hordoztok, és én felüdítelek titeket!" (Mt 11,28). Szeretettel várják a közösségek, imacsoportok, családok, egyének jelentkezését erre a különleges lehetőségre, amelyre időpontot az egyházközség weboldalán *https://szentannaplebania.dnyem.hu/* lehet foglalni, illetve további információ a *szentsegimadas.szentanna@gmail.com* e-mail-címen kérhető.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.): augusztus 22-én 18 órától augusztus 25-én 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Megkülönböztetés, életvezetés". Szeptember 19-én 18 órától 22-én 13 óráig Ocsovai Grácián atya lelkigyakorlata: „Szűz Mária tisztelete". Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

BÚCSÚ

Nagyboldogasszony-főbúcsú lesz Máriabesnyőn augusztus 17-én, szombaton és 18-án, vasárnap a Nagyboldogasszony-bazilikában. A szombaton 19 órakor kezdődő ünnepi vigília, szentmise és gyertyás körmenet főcelebránsa Balogh P. Piusz O. Praem gödöllői apát, prépost-prelátus. A vasárnap 10 órai ünnepi püspöki szentmise és körmenet főcelebránsa Böcskei László nagyváradi megyéspüspök. Bővebb információ: *https://mariabesnyo.vaciegyhazmegye.hu/* Szeretettel várják a kedves zarándok testvéreket!

Osliban a Mosolygós Szűzanya rábaközi kegyhelyének Nagyboldogasszony-napi nagy búcsúját augusztus 18-án, vasárnap tartjuk. A 10 órakor kezdődő szabadtéri szentmisét celebrálja, a szentbeszédet mondja és a körmenetet vezeti: dr. Reisner Ferenc székesegyházi kanonok, általános helynök. Délután 3 órakor a hagyományos osli vesperás éneklésével köszöntjük a Szűzanyát. Szeretettel várjuk a kedves híveket.

A Máriakéméndi Nagyboldogasszony-kegytemplom főbúcsúja augusztus 18-án, vasárnap 10.30-kor kezdődik. A püspöki szentmisét Mayer Mihály nyugalmazott pécsi megyéspüspök celebrálja.

Nagykapornak-remetekerti búcsút tartanak augusztus 18-án, vasárnap 11 órakor. A szentmise főcelebránsa dr. Székely János szombathelyi megyéspüspök lesz. A szentmisén közreműködnek a búcsúszentlászlói és a nagykapornaki templomok kórusai, valamint a Zala Brass fúvósegyüttes. Rossz idő esetén az ünnepi szentmisét a nagykapornaki templomban tartják meg.

A XI. Homokháti Búcsú programjaira szeretettel várnak minden érdeklődőt augusztus 19-én a mórahalmi Szent László király-templom kertjében. 18 órától László Attila Fonogram-díjas erdélyi magyar énekes lesz a vendég. A 19.30-kor kezdődő szabadtéri ünnepi szentmisét Kiss-Rigó László, a Szeged-Csanádi Egyházmegye megyéspüspöke celebrálja. A szentmisét követően fáklyás körmenet vonul végig Mórahalmon, hirdetve az Úr dicsőségét. A búcsú zárásaként Mórahalom városa közös vacsorára hívja meg a résztvevőket.

A pölöskei templom búcsújának ünnepe lesz augusztus 25-én, vasárnap 16 órától, melynek keretében dr. Udvardy György veszprémi érsek megáldja a templom új tetőzetét és homlokzatát. A szentmisén közreműködik a búcsúszentlászlói kegytemplom kórusa, valamint a Zala Brass fúvósegyüttes.

Kisboldogasszony-nagybúcsút tartanak Máriabesnyőn szeptember 7–8-án a Nagyboldogasszony-bazilikában. Szombaton 17.30-tól Loretói litánia, 18 órától rózsafüzér, énekes népi Mária-köszöntő, 19 órakor ünnepi vigília-szentmise, gyertyás körmenet. Főcelebráns: az újmisés Menyik Dániel OFM Cap. Vasárnap 10 órakor ünnepi szentmise, utána körmenet. Főcelebráns: Ternyák Csaba egri érsek. Bővebb információ: *https://mariabesnyo.vaciegyhazmegye.hu/* Szeretettel várják a kedves zarándok testvéreket!

MÁRIARADNAI BÚCSÚ
október 6-8. | 3 nap | 94.900 Ft/fő
HÁLAADÓ ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA
október 7-9. | 3 nap | 99.900 Ft/fő
MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT
október 19-23. | 5 nap | 129.900 Ft/fő
ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA
október 21-27. | 7 nap | 349.900 Ft/fő
OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN
november 4-10. | 7 nap | 289.900 Ft/fő
FATIMAI ZARÁNDOKLAT
november 6-11. | 6 nap | 414.900 Ft/fő
ZARÁNDOKLAT MEDJUGORJÉBA
november 7-10. | 4 nap | 109.900 Ft/fő
ZARÁNDOKKÖRÚT ANDALÚZIÁBA
november 19-26. | 8 nap | 599.900 Ft/fő
LOURDES-I ZARÁNDOKLAT REPÜLŐVEL AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN
február 9-12. | 4 nap | 349.900 Ft/fő
VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu

FESZTIVÁL

Az Isteni Ige Társasága „Nemzetek küldetése a földön" címmel verbita fesztivált rendez Budapesten szeptember 7-én, szombaton 10.30 órától a Názáret Misszióházban (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3–5.). A rendezvény fővédnöke Áder János volt köztársasági elnök. Juhos Ferenc SVD tartományfőnök-helyettes és Benvin Sebastian SVD köszöntője után kulturális programok várják az érdeklődőket. Podcastbeszélgetés is zajlik majd két részben. A nap témájáról – „Nemzetek küldetése a földön" – Csókay András idegsebész, Eperjes Károly Kossuth- és Jászai Mari-díjas színművész, Makoldi Miklós régész, valamint Szabó István, a Pest Vármegyei Közgyűlés elnöke osztja meg gondolatait a jelenlévőkkel. Este Molnár Levente Liszt Ferenc-díjas operaénekes vezetésével a Fényerő zenekar előadása zárja a programot. A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Regisztrációs határidő: szeptember 2. Regisztrálni lehet és további információ kérhető a *benvinmada@gmail.com* e-mail-címen (Benvin Sebastian SVD).

SZERETETLÁNG FESZTIVÁL

A Szeretetláng Mozgalom szervezésében idén is megrendezik a Szeretetláng Fesztivált Budapesten, a máriaremetei kegytemplom szabadtéri oltáránál (Budapest II., Templomkert 1.) augusztus 31-én, 9 órától. A találkozó kiemelt előadója Dominik Chmielewski SDB atya lesz, napjaink egyik legnagyobb hatású papja Lengyelországban. A fesztiválra ezúttal is több ezer embert várnak színes lelki programokkal. Bővebb információ: *szeretetlang.hu* T.: +36/30-205-8170; e-mail: *kindelgyozo@gmail.com*

ÚJMISE ÉS MEGEMLÉKEZÉS

Szeretettel hívnak mindenkit 2024. szeptember 1-jén, vasárnap a 10.30-kor kezdődő szentmisére a kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolnába (Budapest XII., Galgóczy u. 49.; BKV: 128-as busz a Széll Kálmán térről a végállomásig: Regőczi István tér). A misét Alpek Gergely káplán (Budapest-Terézvárosi Szent Teréz Plébánia) mutatja be, és újmisés áldást is ad. Egyúttal megemlékeznek Julia Verhaeghe alapító anyáról (†1997. augusztus 29.), a „Krisztus Ügye" Lelki Család alapítójáról.

EMLÉKNAP

A Hétfájdalmú Szűz-templom felépítésének 200. évfordulója alkalmából emléknapot szervez a váli római katolikus plébánia 2024. augusztus 17-én, szombaton. Az egész napos rendezvénysorozatra szeretettel várnak mindenkit. A programokra a belépés díjtalan.

Idén a Szentkút-völgye, Boldogasszony-kápolna felszentelésének 20. évfordulóját ünneplik. Az esemény keretében augusztus 20-án érseki szentmise és körmenet lesz 17 órától Ecséden (Szentkút-völgye, Boldogasszony-kápolna). A szentmise főcelebránsa: Ternyák Csaba egri érsek. Az ünnepségre 16 órától várják a zarándokokat.

ELŐADÁS

„A lelkiismereti szabadság nemzetközi jogi védelme az egyházakkal és a vallási közösségekkel kötött megállapodásokban: egy szlovák kísérlet" címmel előadás lesz a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola dísztermében (Budapest V., Piarista köz 1.) szeptember 5-én, csütörtökön 18 és 20 óra között. Előadó: Prof. Dr. Marek Šmid, a Nagyszombati Egyetem pozsonyi Katolikus Teológiai Fakultásának dékánja. Az előadást bevezeti: Dr. habil. Papp Miklós tanszékvezető. Bővebb információ: *https://sapientia.hu*

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT,
valamint
ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.
Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:
Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig
Telefon: 1/203–8912; E-mail: urnairoda@szgp.hu
Plébániai iroda nyitvatartása:
Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig
Telefon: 1/203–8915; E-mail: iroda@szgp.hu
Templomunk miserendje:
Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00
Hétköznap: 7.00 és 17.00 Szombaton 7.00 és 18.00
Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: https://szgp.hu

MEGHÍVÓ

Imádkozzunk együtt Szent István király ünnepén Budapesten augusztus 20-án, kedden 17 órától a Szent István-bazilikában. A szentmisét bemutatja és a körmenetet vezeti: Erdő Péter bíboros, prímás. Szentbeszédet mond: Aurel Percă bukaresti érsek. Az ülőhelyek 15 órától elfoglalhatók.

Görögkatolikus Szent Liturgia a libanoni Szent Charbel remete tiszteletére és közbenjárását kérve Budapesten, augusztus 22-én, csütörtökön 17 órától a gazdagréti Szent Angyalok római katolikus templomban (Budapest XI., Gazdagréti út 14.). A szertartást bemutatja: Mosolygó Dénes csepeli görögkatolikus parókus. A szentmise végén ereklyés áldás és olajkenet lesz, amely fiolaolaj a Szent Charbel libanoni nyughelye előtt égő olajmécsből származik. Az olajkenet kegyhelyhez kötődő szentelmény. A szentmise előtt 17.30-tól litánia és közös imádság lesz. A szentmise után (körülbelül 18.45-től) személyes közbenjáró imádság kérhető. Minden érdeklődőt szeretettel várnak. Bővebb információ: *https://szentangyalok.hu*

ORSZÁGOS TALÁLKOZÓ

A Keresztény Édesanyák Szent Mónika Közösségeinek országos találkozóját tartják 2024. augusztus 24-én, szombaton 9 órától Budapesten, az Avilai Nagy Szent Teréz-templomban (Budapest VI., Szent Teréz u. 2., Király u. – Nagymező u. sarok). A 11 órakor kezdődő szentmisét Marton Zsolt váci megyéspüspök mutatja be. A találkozóra szeretettel várják az édesanyákat és a családokat. Részletek: *http://www.szentmonika.hu*

PAPI TALÁLKOZÓ

Őszi Családpasztorációs Papi Találkozó lesz Budapesten „Ahol ugyanis ketten vagy hárman…" (Mt 18,20) mottóval, „Ima a családban" témakörben, szeptember 17-én, kedden 10 és 16 óra között a Katolikus Pedagógiai Intézetben (Budapest VI., Városligeti fasor 42.). A részvétel ingyenes és regisztrációhoz kötött. Jelentkezési határidő: 2024. szeptember 10., kedd. Bővebb információ: e-mail: *csalad@katolikus.hu*, weblap: *https://csaladegyhaz.hu/*

PÓTFELVÉTELI

A nyíregyházi Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola (Nyíregyháza, Bethlen G. u. 13–19.) pótfelvételit hirdet. Jelentkezési határidő: 2024. augusztus 31., szombat. A főiskolán lehetőség van kétszakos osztatlan tanárképzésre a Miskolci Egyetemmel és a Nyíregyházi Egyetemmel meghirdetett szakpárokra. Bővebb információ: *https://szentatanaz.hu/hirek/potfelveteli-2024* Minden érdeklődőt sok szeretettel várnak!

KÉPZÉS

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola második alkalommal hirdeti meg a Pápai Gergely Egyetem Antropológiai Intézetével együttműködésben az „Interdiszciplináris képzés az emberi méltóság védelmében (gyermekvédelmi fókusszal)" elnevezésű akkreditált képzését a 2024/2025-ös tanévben. Jelentkezni 2024. augusztus 25-éig lehet. A képzésre a témában jártas, ismeretekkel már rendelkező szakemberek jelentkezését várjuk, továbbá azon személyekét, akik a területtel munkájuk, szolgálatuk során találkoznak vagy találkozni fognak, és szükségük van egységes, többféle területet felölelő ismeretanyag és szemléletmód elsajátítására. A képzési alkalmakra péntek délutánonként és szombatonként kerül sor. A képzés helyszíne: Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola (Budapest V., Piarista köz 1.). Részletek: *www.emberimeltosag.hu, www.sapientia.hu*

PROGRAMAJÁNLÓ

A THESAURUS című program keretében betekintés nyílik a Tihanyi Bencés Apátság könyvtárába és gyűjteményébe augusztus 16-án és 23-án, pénteken 16 és 17.30 óra között. A séta keretében – a hagyományos tihanyi apátsági látnivalók mellett – a monostor máskor nem látogatható részében a szerzetesek könyvtárát és annak néhány értékes darabját mutatja be Gál Sámuel testvér. A program időtartama: 90 perc. Minden érdeklődőt szeretettel hívnak és várnak! Gyülekező a kezdési időpont előtt 10 perccel a templom melletti látogatóközpontban.

„Mindenki születésnapja – séta az életért!" címmel az élet melletti kiállásra való bátorításként sétára hívja az érdeklődőket a Mindenki Születésnapja Alapítvány szeptember 21-én, szombaton 14 és 17.30 óra között. Útvonal: Budapest, Erzsébet tér – Lánchíd – Várkert bazár. Program: séta az életért – videóüzenetek és felszólalások – interaktív standok, közös születésnapi tortázás. Bővebb információk: *www.mindenkiszuletesnapja.hu, mindenkiszuletesnapja @gmail.com*

KIÁLLÍTÁS

Megnyílt a Váci Egyházművészeti Gyűjtemény legújabb időszaki kiállítása, amely Prokop Péter pap, festő és író munkásságát tárja a látogatók elé. Alkotásaiból sajátos életöröm árad, amellyel a lét misztériumát és egyediségét hirdeti. A Betegápoló Irgalmasrend Budai Házából kölcsönzött munkákat Bánki Ákos Munkácsy-díjas festőművész, Fazakas Réka művészeti író, kurátor, valamint Koncz Asztrik irgalmasrendi testvér válogatta össze. A kiállítás anyagában néhány más, szakrális, illetve sport témájú Prokop-munka is szerepel. A tárlat szeptember 1-jéig tekinthető meg, csütörtöktől szombatig 11 és 17 óra között.

TÍZÉVES A MAGYAR KURÍR FOTÓÁGAZATA
KÉPGALÉRIA
CÍMMEL NYÍLT TÁRLAT MÁJUS 4-ÉN
MERÉNYI ZITA ÉS LAMBERT ATTILA
FOTÓIBÓL A KERESZTÉNY MÚZEUMBAN
(ESZTERGOM, MINDSZENTY TÉR 2.)
A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 2024. AUGUSZTUS 31-ÉIG

Új Ember KATOLIKUS HETILAP
Kiadja a Magyar Kurír Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.
Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely
ISSN 0133–1205
KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2024. augusztus 12.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István
Lapszerkesztő: Baranyai Béla • **Lapszerkesztő-helyettes:** Körössy László
Szerkesztőség: Agonás Szonja, Bodnár Dániel, Fábián Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Nádudvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trauttwein Éva, Vámossy Erzsébet
Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett
Korrektor: Szántó István • **Tördelés:** Kuzma Angéla
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • **Tel.:** +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egypéldányos előfizetés belföldről negyedévre: 5460 Ft, fél évre: 10 920 Ft, egy évre: 21 840 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).
Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu
Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu
Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:
+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; http://ujember.hu/aprohirdetes–feladasa/

ÚJDONSÁG!

GONDOSÓRA

Applikáció

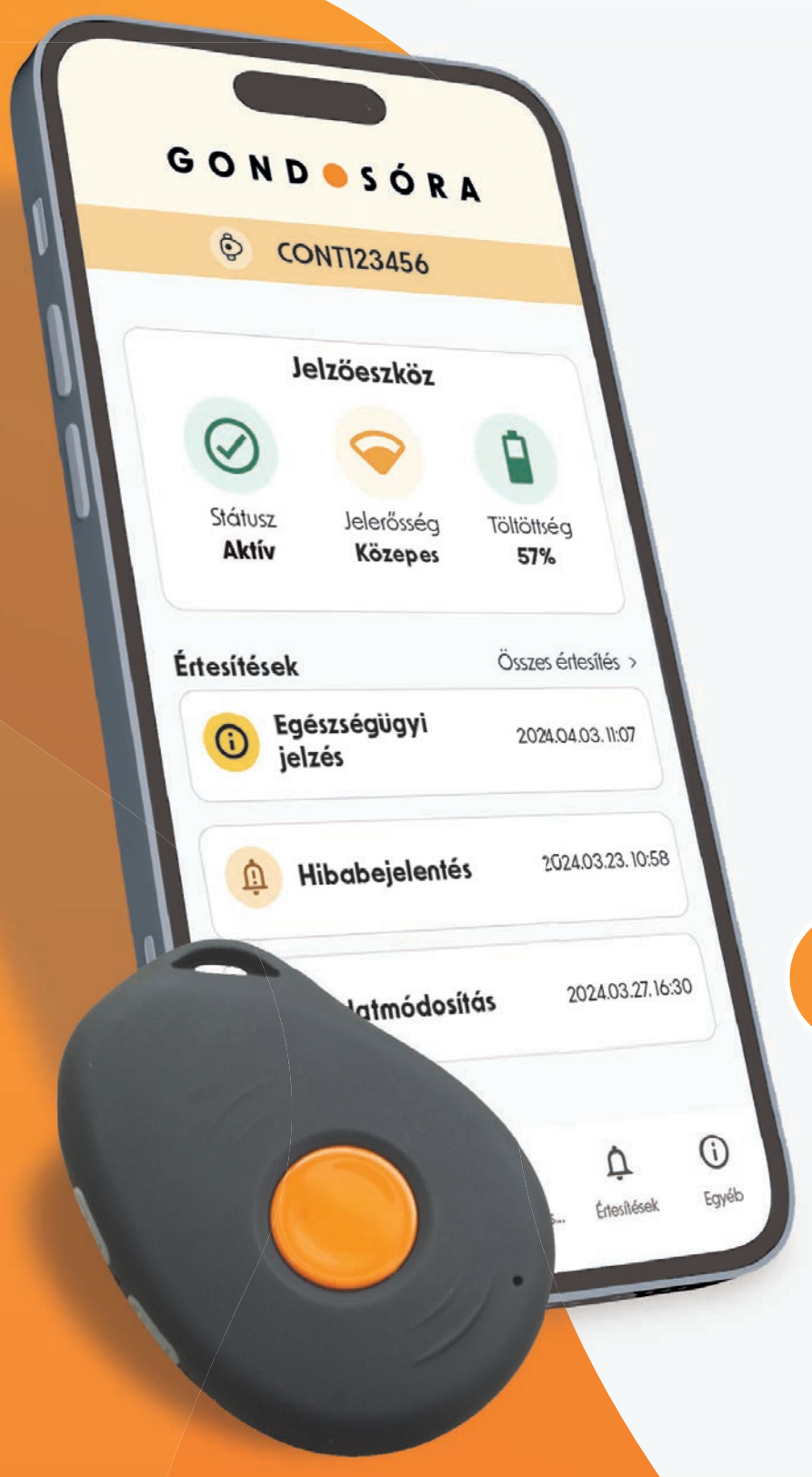

A **Gondosóra Applikáció** segítségével a biztonság és a gondoskodás még hatékonyabb a hozzátartozónak is.

- kapcsolat a Gondosóra-felhasználó és a hozzátartozó között
- magasabb szintű biztonság
- veszélyhelyzet esetén értesítés a hozzátartozónak
- hasznos információk
- ingyenes letöltés

Download on the App Store

GET IT ON Google Play

Töltse le Ön is!

Segítség egy gombnyomással!

gondosora.hu

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.

HÍREK KÉPEKBEN

• **Bódi Mária Magdolna földi születésnapjának ünnepét** tartotta a Veszprémi Főegyházmegye augusztus 8-án a veszprémi főszékesegyházban. A szentmisét Udvardy György érsek mutatta be. Az ünnepen felolvasták az Isten szolgálója Bódi Mária Magdolna világi hívő vértanúságát elismerő dekrétumot, és elhelyezték a főszékesegyházban a vértanú képét.

• **Augusztus elején ismét imatáborba hívták a fiatalokat** a Kaposvári Egyházmegyében, immár huszonhetedik alkalommal. A tábort idén is három helyszínen rendezték meg: Galambokon a 2–5., Homokkomáromban a 6–8. osztályosokat, Garaboncon pedig a 15–25 éves fiatalokat várták. Augusztus 8-án a három tábor résztvevői a zalakarosi Isteni Irgalmasság-templomban találkoztak, ahol Varga László megyéspüspök mutatott be szentmisét.

• **Nemcsak az általános felvételi eljárásban érkezett** idén rekordszámú jelentkezés az Eszterházy Károly Katolikus Egyetemre, a pótfelvételizők körében is igen népszerűek voltak az intézmény által kínált képzések. Az idei pótfelvételi eljárásban összesen 1436-an jelentkeztek, hatvanhárom százalékkal többen, mint 2023-ban.

Kovásznevelés Isten jelenlétében

Kenyérkészítő lelkigyakorlat Sajópálfalán

A sajópálfalai Szentlélek Lelkigyakorlatos Házban július első hetében újszerű lelkigyakorlatot szerveztek, melynek napirendjét az elmélkedések, szertartások és a kenyérsütés fázisai adták. A programról az egyik résztvevő, Brunczel Andrásné Balogh Mária írt beszámolót, amelyet szerkesztett formában adunk közre.

Amikor úgy érzem, jólesne egy kis elmélyülős elvonulás, lelki töltekezés, első körben a sajópálfalai Szentlélek Lelkigyakorlatos Ház közösségi oldalát szoktam felkeresni, hátha hirdetnek lelkigyakorlatot. Július elejére kovászoskenyér-sütős lelkigyakorlatot hirdettek, a Szemerszki házaspár vezetésével – Mihály atya a lelki programokért, felesége, Zsuzsa pedig a kenyérért volt felelős, ami nagyon logikusan hangzott, de persze, mint később kiderült, nem volt teljesen igaz.

Tizenkét résztvevővel vágtunk neki a lelkigyakorlattal egybekötött kenyérkészítésnek. Péntek este érkeztünk Sajópálfalára. Mihály atya, Zsuzsa és a kovászok már vártak minket – ez utóbbiak üvegekben a konyhapulton. A vecsernye utáni első elmélkedés a kenyérről szólt, a *Szentírás* alapján. Milyen sok helyen jelenik meg a *Bibliában* ez az életadó táplálék: az ószövetségi Melkizedekkel kezdtük, és folytattuk – végig, a lelkigyakrolat során – az ó- és újszövetségi történeteken át egészen az Eucharisztiáig.

Az elmélkedéseket Mihály atya tartotta, Zsuzsa pedig nagy szeretettel és lelkesedéssel beszélt a kovásznevelésről, a dagasztásról, a közben megtapasztalt isteni jelenlétről – amit talán „gyakorlati elmélkedésnek" lehetne nevezni. Ketten együtt nagyon jó páros voltak, és lelkigyakorlat-vezetőként is remekül kiegészítették egymást. Mihály atya türelemből is példát adott mindnyájunknak, amikor jól előkészített mondandóját a kenyérsütés fázisaihoz igazította. „Mennyi időm is van akkor erre?" – kérdezte néha, nekikezdve az elmélkedésnek. A lelkigyakorlatot a szertartások és a kenyérsütés fázisai tagolták. Szombaton délelőtt meglátogattuk Zsuzsa édesapjának borospincéjét. Ő legalább olyan lelkesen mesélt a borkészítésről és a pince történetéről, mint a lánya a kovászról és a kenyérről. Meg is kóstoltuk a borát, és finom borkorcsolyákat ettünk mellé. Ebéd után kis pihenő, majd dagasztás következett. Ezt követték a különféle hajtogatások és elmélkedések egész a vecsernyéig. Utána még egy hajtás, majd vacsora. Vacsora után a leglelkesebbek maradtak még egy hajtásra és beszélgetésre.

Vasárnap már 6-kor begyúj-tottuk a sütőket, és még az utrenye előtt megkezdtük a kenyérsütést. A frissen sült, illatozó kenyerekkel megrakott nagy kosarakat és a maradék kovászból készült krékereket tartalmazó kiskosarakat felvittük a templomba, ahol a Szent Liturgia végeztével Mihály atya megszentelte őket. A krékerből meg tudtuk kínálni a helybelieket is, a kenyerét pedig mindenki büszkén vitte haza a családjának.

Forrás és fotó:
Miskolci Egyházmegye

A megbocsátás ünnepe

Több ezer zarándok Assisiben a Porciunkula-búcsún

Az Angyalos Boldogasszony-bazilikában bemutatott szentmisével vette kezdetét augusztus 1-jén az Assisiben hagyományos többnapos búcsú, a „megbocsátás ünnepe", melyre zarándokok ezrei érkeznek minden évben Olaszország különböző tájairól és egész Európából.

Massimo Fusarelli OFM miniszter generális augusztus 1-jén mondott homíliájában a Szűz Máriát, a keresztre feszített Krisztust és az Atya irgalmát összekötő kapocsról beszélt, Szent Bonaventura szavaira utalva.

A Keresztre Feszítettel való kapcsolat határozta meg Ferenc életét is: „Kezdettől fogva, a San Damiano-kápolnától a stigmákig, amelyek 800. jubileumára emlékezünk idén. A keresztre feszített Jézus hívta őt, hogy építse újjá az ő házát, az Egyházat, amely romokban állt. Ferenc ezt az élete tanúságtételével vitte végbe, Krisztushoz és az evangéliumhoz radikálisan hűséges életével. Amikor megérintette őt a keresztre feszített Krisztus megvilágosító igéje és átalakító szeretete, megértette, hogy elsősorban azt a házat kell helyreállítani, amelyben Jézus otthont szeretne venni, és örökre ott maradni" – utalt Bonaventura soraira a ferences elöljáró. Majd arra emlékeztetett, hogy az Angyalos Boldogasszony-búcsú arra hív minket, tegyünk egy újabb lépést a végleges és radikális megtérésben az Úr Jézus felé, hogy az Ő állandó otthona lehessünk, és képessé váljunk arra, hogy sok élet és sok közösség, sok helyzet és sok ember otthonát helyrehozzuk, akik „romjaikban vannak", akár az Egyházban, akár a világban.

Massimo Fusarelli Ferenc pápa *Fratelli tutti* enciklikáját is idézte, és utalt arra az örömre, amelyet megtapasztalhatunk a kiengesztelődés után, egy romos kapcsolat helyreállítása után, amikor újjáépül egy elveszett kötelék. A Porciunkula-kápolnához augusztus 2-án érkeztek meg a Marcia Francescana ifjúsági zarándoklat résztvevői, illetve hívek és zarándokok ezrei a teljes bűnbocsánat reményében.

Aznap este a Piazza della Porziuncolán, a templom előtti téren mutatták be a *Fra* című előadást, melyben Giovanni Scifoni római színművész jelenítette meg a Poverello életét. A Porciunkula-búcsú eredete 1216-ra nyúlik vissza: egy legenda szerint egy alkalommal ezen a helyen Szűz Mária és Jézus megjelent Szent Ferencnek. Jézus megkérdezte Ferencet, mit kér a testvérek üdvösségéért, aki így válaszolt: „Bár csak nyomorult bűnös vagyok, mégis hozzád fohászkodom, édes Üdvözítőm, hogy minden hívő részére a teljes búcsút engedélyezd, ha töredelmes gyónás után ezt a templomot fölkeresi." Az Úr így válaszolt: „Amit kívánsz, igen nagy dolog, de mégis teljesítem kérésedet. Menj földi helytartómhoz, és hitelesíttesd ezt a búcsút!"

Ferenc III. Honoriusz pápához fordult egyházi jóváhagyásért, aki augusztus 2-ra engedélyezte a búcsút. A búcsúnyerés lehetőségét később minden ferences templomra kiterjesztették, s ma is arra hívják a hívőket, hogy Szent Ferenc példájára bűnbánatot tartsanak és felismerjék Isten szeretetének átformáló erejét. A teljes búcsú elnyerésének feltétele a szentgyónás, a szentáldozás, valamint egy Miatyánk, egy Hiszekegy és egy Dicsőség imádkozása a pápa szándékára.

*

Az Assisibe tartó ferences zarándoklatot 18–35 éves fiataloknak hirdetik meg minden évben; idén 42. alkalommal szervezték meg. A gyaloglás során a lelki megújulásra törekednek, miközben áthaladnak Olaszország tájain, több egyházmegyét is érintve. Mintegy 2200 zarándok vett részt a három hivatalos csoportban: a fiatalok, a családosok és a fogyatékkal élő fiatalok menetében, amelyek mellett számos spontánul alakult zarándokcsoport is indult Assisi felé. Azonban nemcsak az olasz fiatalok kelnek útra, hanem Európa más tájairól is indulnak zarándokok, hogy a „megbocsátás ünnepére" Assisibe érjenek. A fogyatékkal élők számára rövidebb távot – La Piccola Marcia – dolgoztak ki a szervezők, illetve akadálymentessé tették a szállásokat és egyéb körülményeket.

Assisiben háromnapos felkészülés előzte meg a megbocsátás ünnepét: a triduumot Francesco Patton OFM szentföldi kusztos vezette. Augusztus 2-án a reggeli szentmisét Mauro Maria Morfino SDB alghero-bosai püspök, az esti vesperást Francesco Piloni OFM vezette. Megszámlálhatatlanul sokan voltak, akik végtelen türelemmel várták, hogy bejussanak az apró Porciunkula-kápolnába. Ugyanilyen türelemmel vártak, hogy sorra kerüljenek a több mint 30 gyóntatószék valamelyikénél, ahol egész nap várták a zarándokokat. A Marcia Francescana záró szentmiséjét augusztus 4-én Livio Crisci OFM, a toszkán tartomány provinciálisa celebrálta.

*

Assisitől nem messze, a városhoz közeli erdőben állt a vélhetően a 6. században, Szűz Mária tiszteletére épült kápolna, amely eredetileg a Monte Subasió-i bencések tulajdonában állt, és amely Assisi Szent Ferenc korára egészen elhagyatottá vált. A terület, a kis földdarab, ahol a templomocska állt, a helyiek körében akkoriban portiuncula, azaz 'kicsinyke rész, darab' néven volt ismert.

Amikor Szent Ferenc 1205 őszén a San Damiano-kápolnában a keresztről a megfeszített Krisztus szavát hallotta – „Ferenc, menj, és állítsd helyre házamat; mert látod, hogy egészen romokban hever" –, válaszul hozzáfogott, hogy saját kezével újítsa fel a Porciunkula romos kápolnáját, majd két másik apró templomot.

Itt telepedtek le az első testvérek, és 1211-ben itt öltötte magára a szerzetesi ruhát Assisi Klára is. Ferenc a kicsiny Angyalos Boldogasszony-kápolnát minden földi helynél jobban szerette, s itt fejezte be földi életét 1226. október 3-án. Az Angyalos Boldogasszony-kápolna fölé 1569 és 1679 között hatalmas, a nagy számban érkező zarándokokat is fogadni képes, háromhajós bazilikát emeltek, Giacomo Barozzi da Vignola olasz építész tervei szerint. Máig ez a hely a ferences rend anyaháza.

Forrás és fotó:
Ferencesek.hu; OFM.org
Fordította: Verestói Nárcisz